

Latweeschu Amises.

Studinajums nem preti:
 Jelgawā, pēe Lankowška un Līkopa lgeem, Leelajā eelā № 7, Selmsinga namā, im Rīgā, J. G. Kapteina lga grahmātu bodē, Geksch-Nigās Leelajā Rehnina eelā № 10.

Maksa par studinajumeem:
 8 kop. par sīhtu rakstu rindinu; pahrsulkošana is fweeschahm walobahm par brijhu.

Isnaht meenreif nedēd.
 Maksa, Jelgawā fanemot:
 var gabu 1 r. 50 L., par pusgabū 90 f.

Maksa, pahrsu pēesuhot:
 par gabu 2 r., par pusgabū 1 r. 25 f.

Espeidizija:
 Jelgawā, pēe Lankowška un Līkopa lgeem, Leelajā eelā № 7.

Redakcijas adrese:
 Jelgawā, Balles eelā № 7.

Latw. Aw. war apstellet:
Jelgawā: Pēe Lankowška un Līkopa lgeem, Leelajā eelā № 7. **Latw. Aw. espeidizija:** Pēe Lankowška un Līkopa lgeem, Leelajā eelā № 7. **Wauksā:** S. E. Kapteina lga grahmātu bodē. **Talsdō:** J. G. Kapteina lga grahmātu bodē. **Rudigā:** J. G. Kapteina lga grahmātu bodē. **Nigā:** J. G. Kapteina lga grahmātu bodē. **Geksch-Nigā:** Leelajā Rehnina eelā № 10; **W. J. Gādera** drūstatawō, **Palejas** eelā № 3.

Latw. Aw. war apstellet:
Geksch un ahrsemē: Rudolfa Moses lga wihās espeidizijās. — **Walmēerā:** Trey lga grahmātu bodē. — **Walsā:** M. A. Doffa lga grahmātu bodē. — **Peterburgā:** pēe Peterburgas zeem. Latweeschu draudjes mahzitaja. — **Wef tam:** pēe zeem. mahzitajem — titlā **Widsēmē,** kā ari **Kursēmē.**

69. gada-gahjums.

Jelgawas diakonisu namš.

2., 3. un 4. Juniā Jelgawā kahda eestahde swinejušī sawus 25 gadu pastahweschahnas fwehtlus, kas wīsu scho laiku falposuši weenigi kristigai mihlestibai un schehtsirdibai, proti diakonisu namš. Kad nu schi eestahde strahdajušī ar til leelu fwehtibu, tad, sinamš, ari netruška pateizibas sīhmju, kas to jo gaischi apleezinaja. No tuweenes un tahleenes bija weestī, delegati un raksti atrahskuchi, kas wīru jo firnigi apweezinaja, un kuru starpā schahdi lungi atradahs: Kursemes riter-schastes un Jelgawas pilsehtas waldes weetneeki, profesors Bonwetschs is Lehrpatas, Nigās superintendents Gaethgens, mahzitajs Bušchs is Peterburgas, Nigās mahzitaji Hellmanns, Eifenschmidts un E. Bernewigs, Walskas mahzitajs Lezius, Auderenes (Widsēmē) mahzitajs Gollis, Nehwales mahzitajs Hesse, Dobeles mahzitajs Dr. Bielensteins, Meschamuischās mahzitajs H. Seefemanns, Rubas (Menges) mahzitajs Bielensteins, Gezawas mahzitajs Schulzs, Wirzawas mahzitajs Peitans, Keel-Nuzes mahzitajs Sakranowiczs, Randawas mahzitajs A. Bernewigs un wehl ziti. Starp wehtstulehm un telegramahm ari atradahs tahdas, kas tahsi no ahrjemehm, par peem. no flawenā mahzitaja von Bodelschwinga Wielefeldē, bija atshutitas un parahdija, ka muhsu diakonisu namš un wina fwehtitā darbofchanahs ari tur jo labi pahsīstami.

Swehtki tika atklahti fešdeen, 2. Juniā, Zahna basnijā ar lofchu deewakalposchonu. Sawā sprediki diakonisu nama preefchneeks dema ihfu pahrsfatu pahrschihs eestahdes darbofchanos notzejušchōs 25 gaddō. Otrā deenā, fwehtdeenā, notureja wīspahrigu deewakalposchonu Sw. Trijadibas basnijā, kur generalisuperintendents fozija sprediki pahrs Obr. 13, 8. Behz wina mahzitajs Bušchs is Peterburgas kahpa kanjelē un, dibinajotees us 1. Behtr. 2, 4.—6., pahrspreeda diakonijas jeb kristigās schehtsirdibas darbu usdewumu, mehrki un apfolijumu. Pulksten 5ōs, tant pahschā deenā, fwehtku dalibneeki fapulzejahs diakonisu nama dahrjā, kur mahzitajs Katterfelds garafā preefchlasijumā dewa tuwakas sinas pahrs eestahdes dibināschanu un wīnas rihlofchanos pīrmajōs 15. gaddō. Pahrs pehdejem 10 gadeem, kur wīnāsch pahrs bijis par preefchneeku, zeem. runatajs it nefa nestahstija, ko loti noschelojam, jo teescham schint laikā Jelgawas diakonisu namš til leeliski usplauzis un par to palizis, kas wīnāsch tagad ir. Weidsot tika isgahjuschā 1889. gada pahrsfats nolahsīt. Minetā gadā schē tituschī usnenti 515 flimneeku, kas topā 18 tuhstī. 332 deenas tituschī kopti, tā ka zaurmehtā us katru flimneeku isnahs 35 1/2 deenas. No mineteem 515 flimneekem bija 257 is lauku draudiehm, 175 is Jelgawas, 34 is zitam Kursemes pilsehtahm, 6 is Nigās un Widsēmēs, 25 is Leischeem u. t. j. pr. Lutertizigi no teem bija 438, parestizigi 11, Katoli 28, Schihdi 36. Wihreeschu nodakā bija par ahrstu dakteris Otto un seeweeschu nodakā dakteris Muleris, kas tagad, pehz 25 gadu uszihitigās strahdashanās, atkahrpēs, un kura weetā dakteris Böttchers eestahjees. — Behz tam Lukuma

mahzitajs Fleischer nolasija apweezināschanas rakstu, Lukuma diakonisu nama wahrdā; tad runoja Nehwales mahzitajs un turenēs diakonisu nama preefchneeks Hesse un ziti, un tad fwehtku dalibneeki istabā tika weefmihligi usnenti. — Pirmdēem, 4. Juniā, no pulksten 9eem rihstā lihds 3eem pehzpusdeenā, sem bijuschā konsistorijas presidenta barona Brüggena wadibas, Lehrpatas profesors Bonwetschs, Meschamuischās mahzitajs H. Seefemanns, Nehwales diakonisu nama preefchneeks mahzitajs Hesse un Randawas mahzitajs Bernewigs nolasija garaus isstrahdajumus pahrs diakonisu un kristigās mihlestibas darbeem fenafōs un tagadejōs laikōs, pehz kam pahrs scho leetu notureja wīspahrigās debates jeb pahrspreedumus, kuru panahskums bija, ka atfina par wajadsiņu, ka mahzitajem ar skolotaju, pehrminderu un gudru, freetnu draudses lozektu palihdsību pehz eespehjas jaruhpejahs par tahdu mihlestibas darbu weezināschanu.

Ar to nu heidfahs fchee jautee fwehtki, kas jo gaischi apleezinaja, ka is masa sehklas graudina ar Deemu palihgu war isaugt leels kōks, kas daudf dshwneekem dod pawehni un ir par fargu grehtōs negaisa brijchōs, lai wini tur waj nu war meerigi fagadit sawu pehdigo fundinu un pahrszelschānu us labatu dshwi debesis, waj, meesā un dwehsele atspirguschī, ar jaunem spehkeem atkal usnemt sawu laizigo gaitu schini pasaulē, kas galu galā ari aiwed us muhschigo dshwofschānu. Schis sehklas graudinsch preefch 25 gadeem tika dehtsīt no kahdas deewabihjigās kundses, grehsenes Elisabethes Medem (kura weena pati lihds 70 tuhstī. rubleem schim fwehtam noluhkam upurejušī). Zil neezigē, mas islitahs no eefahuma schis stahdinsch (titai 2 diakonises jeb flimneeku kopejās rihlofjahs diwās flimneeku istabās), un zil plahsch, zil leels wīnāsch schodeem isaudis. Wairak nefa 11 tuhstī. wahrguku un flimneeku apafsch wina platajem fārem atraduschī patwersmi, un neffaitami ir tee pateizibas un luhgshanas wahrdi, kurus tee, kas tur meesigu un garigu palihgu atraduschī, fawā firdi isteiz fawam Pestitajam, kas wīnus tur aiwedis, lai tee tur eemantotu ne-ismihzinajamu fwehtibu.

Bet mums wīseem, schihs semites eemihneekem, peenahlahs, scho fwehtibas pilno eestahdi un wīnas waditajus un kalpus godā turet un teem ari us preefchu Deewa fwehtibu nowehlet.

Wahr aiseefchanas eemestleem.

Zeen. redakcija! Zuhfu godajamahs lapas Nr. 21. atrodahs eesuhstijums, sem wīdraksta „Kahdās wahrdōs pahrs nepastahwibu“, kura kahds J. Klaweneela lgs isklaidro, „kapezh schais gaddōs un tagadejās pawafarās aiseet til daudf dshimtu us Nigu un daudf zitahm weetahm“. Gemesls esot, tā J. K. lgs raksta, dshimtenes un wīfahs dshiwes apnīschāna, kā ari fahriba pehz weeglas un bagatigās dshiwes, pēe kam kurneschāna, nepeteiziba un nepateiziba speeschot, atstahst darbu un maifi un isputinat sawu dshwi, un tur meklet darbu

un maifi, kur to til weegli newarot atrahst. — Gan tainniba, ka pehdejōs gaddōs wairak dshimtu atstahjuschās dshimteni, mekledamas zitur dshwi, pahreedamas us Nigu un daschahm Geksch-Kreewijas gubernahm. Bet ka dshimtene un tahs eestahdijumi buhtu teem apnīfuschī, tas gan nawa domajams; jo tehwa mahja, kur dshimis un usaudis, ir ta mihlakā un dahrgakā. Zil gan wegtehwi ar sawadu juščanu mehds ruuat pahrs fawahm behrnibas deenahm tehwa mahjā, un zil iskatrs fweeschineeks ar pagilatū bolši runā no fawās dshimtenes! Tā tas ir ar katru; jo dshimtene ir katram tā mihlakā weetina. — Bet kapezh tad fchee dshimteni atstahjuschi? Tā warbuht J. Klaweneela lgs atfaukfees. Ku tur gan buhs zits eemesls, zits ahkis, ko zaur negaischahm brillehm wīs nespēj redst, un kas jau deewsgan laifrahfōs ir pahrspreests. Buhs jau zeem. lastitajem sinamš, ka Baltijā pehz wīspahrigem likumeem titai weens manto tehwa mahjas, — tee pahreje dabon til atlihdsināschānu. Waj nu gan tad war nemt kaunā, kad tahdi pahreet us fweeschumu dshiwot, kam dshimtenē pastahwofschās dshiwes weetas nawa? Jo ar pamāsu kapitalu, kas dshimtenē buhtu bijis gluschī neezigē, war Geksch-Kreewijas gubernās nodibinat dshwi. Tāpat ari tee, kas sawu dshwi titai ir pahrszelsuschī us Nigu, nedara to ne ar kahdu kurneschānu, kā to J. K. lgs raksta, bet titai no pahschu gribas, un ne wīs speesti. Kreetes un usfajams strahdneeks ne ween nogeld semkopim, bet ari pilsehtneekem. Tahdam, kas rokas tura klepī, jau nekur maife mutē pati nekstrij, un pahrs tahdeem ari nawa, ko runat; jo tahdi atrodahs ne ween pilsehtās, bet ari us laukeem. — Tahlakī J. K. lgs raksta: „Wini ir gaidijuschī ehdeenu, dshreenu, ehlas, muischās, mahjas, laurus, tihrumus, wīfadu palihdsību un weeglu dshwi til no zilweku rofahm, un kad nu tas naw isdewees, tad, no dufmahm un nepatīfchanahm pahremti, tee aiseet us tahlahm weetahm.“ — Tā tad pehz J. Klaweneela lga domahm tahdeem, kas griib astahst dshimteni, wīspirms eerodahs eefahroschāna pehz fawa tuwakā mantahm, kahdu teem nawa, un ja schi eefahroschāna ne-isdodahs, tad, no dufmahm un nepatīfchanahm pahremti, tee dobahs fweeschumā. Tā tad buhtu pehz J. Klaweneela lga domahm peenemamš, ka dufmas un nepatīfchāna istrenz Latwius is fawās dshimtenes. Bet ka pateesibā tā buhtu, tas nawa wīs tizams; jo ka eefahroschāna ir grehls, to jau schinis laikōs pat puika fina, kurech wehl nawa pilnu seemu us skolās fola sehdejis, — un kur tad nu wehl pee-auguschī, pat simi dshimtu tehwi! — „Ihpafchi dshrd pustizigūs lahdam un lamajam.“ Tā J. K. lgs tahlakī raksta. No tam redsamš, ka J. Klaweneela lgam pa daudf smalks dshredeschānas spehls; jo Latwī, kas Geksch-Kreewijā dshiwot, ir apmetuschēes wairak gubernās, kā Witibfklas, Plefawas, Peterburgas, Nowgorodas, Iweras, Kofstromas, Wogikewas un daudf zitās. Ja nu weenam ir eespehjamš, wīfus til isklaidu dshiwodamos tautas dehlus, kahdā Kursemes sluhri buhdamam, fahsirdet, lamajotees un lahdot, tad gan tahdam wajjaga buht ar apbrīnnojamahm ihpafschibahm! — Ka Deems zilweku ir rabijis preefch darba, to jau ari katrs fina, lai gan J. K. lgs to isklaidro, itin kā

Paspahrnē.

Ishiganeete.

No Wladimira Dasha.

Kahdas 12 wertes no Ddesas atrodahs juhrmalā kahda Wahzu kolonija. Us turenē dodahs lauru wafaru daudf dshimtu is Ddesas, kā ari is ziteem apgabaleem, lai waretu jubrā ipeldeetes un pret pilsehtu karsu gaisu un putleekem atrahst pahrschānu. Scho koloniju nofauz wahzifls par „Lusidoru“ un treewists par „Ristru“; beidsamais nofaukums ir wīfā turenēs aprīnki pahsīstamā. Ne tahlu no turenēs ir masala kolonija, apdshiwota no fajuakteem Veel- un Mas-Kreeweem. Scho fāuz par „leelo Fonteni“. „Wifras“ otrā pusē atrodam masalu koloniju, „Buraku aisu“, kura apdshiwota no wīfādeem behgleem un klaidoneem. Wef schēem tur wehl us jubras puses dshiwō Greaki, Armanti un Wahzeeschi, kuri pa leelakai datai ir Katoli; turpretim „Wifras“ Wahzeeschi ir Luterani.

Schint apgabala arweenu war fāstapt Ishiganus, kurei tur kā freetni kareji eeslaweti. Kad nu scho kareju dshimta kahdā fahdschā daudf darba atrod un tur par seemu paleel, tad wīneem eerahda par dshiwolkī kahdu ne-apdshiwotu buhdiau. Silitā laikā wīnai scho buhdū ne-atschahj un, ehrtuma dehl, scho un to pahrgrosa: iszel logus un durwis, lai buhtu, kahds laikōs buhdams; jo zitiā Ishigans jubtahs apspeests. — Smehdi wīnai uszel us klaija lauta, aif fahdschās, un scho daschreis ifleeta wīfai dshimtai par dshiwolkī. Wīna fahschahj is wezas telts, kura weens gals ir pēe semeš, eekams otrs kahdu arschinu no tahs atrodahs. Preefchgals ir wald, turpretim otrs ir apsegtis. Schi telts ir fargata, luhkojot us gada laiku, pret wafarās karsumu, kā ari pret leetu un wehju.

Klaijums starp fahdschu un weefnizu us jubras puses bija tulkschō no laudim, kad mehš wafarā stāgajahm; bet otrā rihstā tur bija diwās telts redjams, taitfās no notwehpuschās linu drahnās. Bija pīrmdēena, kuru Ishigani fwehti fwehtdeenas weetā, un par laimi teem tumumā weefnija. Trihs Ishigani fahweja weefnijas durwis, fahpīja rofahs, bija nogrimuschī domās un pahschī nefinaja, kur eet: waj atpafal weefnizā, waj projam. Ne ilgi pehz tam amahza trihs Ishiganeetes, wīnu seewas, un aif tahm leels pulks behrnu, no kureem leelafee masoš it plifus nehšaja, un pēe tam ne wīs tā, kā pēe mums nefs masinos, proti us rofahm, — nē, bet us plezeem, tos pēe fahfahm, waj ari pēe rofahm peeturadami, lai tee nenokrīsu. Seewas pahschma katra sawu wīru sem rofahs, wēda no weefnizās ahrā un peerunaja, eet us mahjahm. — Pēepeschi weenam no Ishiganeem usnahja preefs, fahdrā gaisā deet. Wīnāsch atshwama sawu usbahfigo

seewu pēe malas un, rofahs gaisā iszhelis, mehginaja ilgi, bet bef panahfuma, pehz taktis deet. Pihgsmiba pahrgahja us abeem wīna beedreem, tā ka ari fchee eesahfa deet; tee mehginaja ar wīseem spehkeem, eekams wīnu seewas tos gan pēe rofahm, gan pēe drehbehm tureja, tos rahja un weenu no otra rahwa nost. Weidsot tadschu reis deefchāna beidfahs; seewas uslita wihreem notrituschahs zepures un wīfā gahja us mahjahm.

Wīnu wairak mehš wehribu greeshahm us weenu Ishiganeeti. Wīna bija gaischu feiju, un wīnas apgehrts tahds pat, kā pēe zitam Besarabijas Ishiganeetehm: gari willana lindrakī, us galwas lakats, apseets pehz Ishiganu wihšes, bafas fahjas, un sem galwas lakata fahrajahs garaus matu bifas, bet tahs bija gaischi dseltenas, kurpretim, kā sinamš, Ishiganeetehm ir tumšchi, melni mati. Mehš ne aju no wīnaš nenogreeshahm, un pahrs tahdu isnehmumu runadami, gahjahm tahlak.

Dirā deenā us juhrmalu eedami, eekstajamees Ishiganu telī. Tur dibinā, blafam rateem, bija bedrite istakta, pahrs kuru bija masš galdinsch nolihst. Minetā jaunā Ishiganeete sehdeja ar kahdu wezu, roganai lihdsigu Ishiganeeti pēe galbina un, fahjas bedrite eelifufi, greeska kaut ko is weza maifa. Schehres bija lihdsigās muhsu dshreeliehm. Teltis fahndōs, us ijejās pufes, atradahs otra bedrite, smehtdeskure un kahdas loti aplahpitas plehshās, kuras masa meitene schurp un turp schuhpoja, eekams karejs us lahtas, kas atradahs telts wīdā, kaut ko kala. Wef tam tur bija behrni, no kureem weens ar nedshiwu, auflā peefseetu putnu rotalajahs.

Wuhfu atnahschāna usjautrinaja telts eedshiwotajus. Seewas eesahfa drofchi ubagot un behrnus pēe deijoschānas dshit ahrā. Brijhums, zil laba dshredeschāna bija wīneem wīseem; wīnu meshonigā dseedashchāna ne-aistahra ausis. Zilai wezeje, fainneeki, lihahs nemas nemanam, kas ap wīneem notifahs, un ari jaunā Ishiganeete, kuru jau peeminejahm, bija slusa un godīga.

Wakarā mehš bijahm mahjās, fahdschā, sehdejahm werandā un dshrahm tehju. Tē pamanijahm atfal pahsīstamahs, wezo un jauno Ishiganeeti, kuras pa wīfahm fahdschahm gahja un dahwanas luhdsā. Wezā uskrahwa jaunajai willana, srihpoinu maifu, kurech jau it pīnīgi ar rahzeneem un maifi bija peebahs; wezā ubagoja, un jaunajai bija dabutahs dahwanas janēs. Mahju no mahjas ejot, tahs ari pēe mums amahza. Jauno Ishiganeeti tuwat apluhfojuschi, pahrsleezinajamees, ka wīna nekahdā sinā newar buht Ishiganeete, un muhsu fahlahriba tapa jo leelaka. No diwahm, trim jautaschānahm nefs newareja isfahrt; jaunā Ishiganeete zeeta klufu, jeb atbildeja pawīfahm weeenaldsiņi; — turpretim wezā runaja par trijahm, laimes wehledama un ubagodama pehz wīfa, ko til eerahdija.

„Luhdsu, no Deewa pufes, kahdu dahwanu!“ wezā isfauza, katru sibi nodalidama. „Tu buhš bagats, smuks, un tew buhs labi behrni... Dod, mihlakis lungs, — manim jamatfā galwas nauda, — schitai tē,“

us jauno rahdidama, „ir maif dwihnischi!“... Katrai Ishiganeetei, kā sinamš, ir dwihnischi, — wīmasafakais wīnas tā apgalwo, kad dahwanas luhdsahs. Kad wezene maifi dabuja, wīna pamanija zuturu us galbas, un tuhliit luhdsahs kahdu gabalinu no ta preefch katra no mineteem dwihnischeem. To dabujufi, ta luhdsā atfal kahdu gabalinu wezu drehbju, kurpes, waj zitu kaut ko nonefatu. Es wīnai rahdiju fudraba gabalu un tai azis fipuglota tā wīlkam; bet apsoliju to tad til dot, ka jaunā pateefi isitefīs, kā pēe Ishiganeem nahlfufi. Pehz ilgās fwehreshchānahs, ka jaunā esot no dshimma Ishiganeete, wezene tureja isfiteptu rofu, lai wīfādā wihšē naudu dabutu, un tamdehl es wafahweju pēe sawa pagehrjuma, wīnai peeteidamš, ka neefumu nekahds polizejās spijons un apfuhdschējās, bet titai no fahlahribas to gribu dabut sinat, un ka naudu wīna tāpat lai nemas nedomajot dabut. — „Wīna ir Poleete,“ wezene fāzija pehdigi; „is Polijas wīna atnahja preefch laba laika pati pēe mums. Wīnai nebija nefa ko ehst; wīna tad bija masa un pēe tam wehl sehredeente; tā tad ta palifa pēe mums.“ — Wezene usmudinaja jauno, lai pati stahstot, arweenu fawā waldōd usfaukdama: „Runā! runā!“ — Jaunā titai dahju pawahrdju isteiza, zaur sobeem wīlkama. Es dewu wezajai 20 kapeitu un pawehleju, sawu zelu eet. Wīna apfahrijahs wīspahrt un eesahfa luhgtees fweestmaifi, kahdu wezu krelsu, wezu drehbes gabalinu. Es wīnu aifshinu, apgahbaju jaunajai tehju, un beidsot tadschu to usdabuju, lai gan ar leelahm pulehm, pahrs fawem peedshiwajumeem stahstuit.

Teescham wīna bija Poleete, un titai loti mas no fawās mihlahs tehwa mahjas atmineja. Wīna stahstija, ka teem bijis daudf pahwu un selta swirbulu, t. i. kanarijas putnizu; tāpat ari wīneem bijis daudf fulaizu, no kureem wehl weenam wahrdū sinaja. Wīna atminejahs, ka tehws ar kureem us medischānu dewees; tā domās eegrimufi, ta manās fawas lakatu aistahra, un it kā no kahda gara fāpna atmodufees, atzerejahs, ka wīnas mahtei bijis afurat tahds lakats, kuru wīna, behrnā buhdama, mihleja gludinat. Weidsot ta wehl atminejahs, ka ta bijis wezafš brahlis. — „Es biju maha,“ wīna fāzija, kameeschus tauhidama, „es nefinaju wairak ne no ka. Mums bija dahrs, kura bija daudf bumbeeru fokū; es atgerōs, kā wezafafš brahlis us fokū lihda un bumbeerus nopurinaja, kurus es fahafju. Tahlak es nefa wairā ne-atminu,“ ta atfahroja. — „Mahja nelaimē, — Poli fāzēja dumpi. Pēepeschi eesahfa no wīfahm pufehm schaut; fahrs feidjahs, zil abtri eespehjamš, projam; iszhlahs tahda grubhriščānahs un fweeschānahs, ka wezene mani titai ar motahm wareja eeneft istabā. Tad us reisu fahfa muhsu namš degt, un tahlak nefinu, kā es tapu laulā; kas ar manim notika, no tam es nefinu nefa, jo biju mafa un nefaprahfija. — Wīfā nami dehia. Wīna nakts, pehz tam atfal deena, — bet dehia weenā degschānā; es sehdeju dahrsā un raudaju. Waj weenreis jeb diwreis tapa wafarōs, to nefinaju; es sehdeju weena pati dahrsā un gribeju eet istabā; nebija nedf nama, nedf kahda zilweka manamš.

aigabjeji buhtu gribejufchi gaidit, lai nu til birsi mutē. Wajjaga paprečkhu opstatit un pahrelezinatees pahf fweščumā aigabjuščem tautas dweščem, un tad spreest. Waj tabds ari war ko fajit pahf dšhwī fweščumā, kurešč to nekad nawa redsejis? Ka aigabjeji Gelfch-Kreewija netura wis rokas flehpi, to war no wimu dšhwēs jau noprost, kad ari til weentreis to buhtu redsejis. Kur prečkš maš gadeem meščōs wilki kauza un lahtšchi fawus midseus taišija, tur strahdigabš Katwju deblu rokas pabarjuščas ščōs semes gabalus par augligeem tihumeem un sahlainahm plawahm, un uš katinia lepojabs pehž Baltiesahs wišes noriti buhwetas mahjas. Waj tas gan pats wišs tā ce-groščijabs un ušritinajabs? Ne buht nē! To til ir žihtigas rokas pahf strahdajuščas. Tamdeht ir neparešiba, kad aigabjejem pahmet, ka tee meškē pehž aklas laimes fweščumā, kur toš sagaidot behdas un truhkums.

J. B. un J. P.

Redakzijas peesihme: Mehs jau daudreis efam rakstijufchi pahf aiseščanu no dšintenes, iškaidrodami, ka eemešs, kas wiswairat aigabjejus štkubina, ir ilgoščanahs pehž semes un pahfahwigas buhščanahs. Tahdu ilgoščanahs mehs neturam par nekahdu grehku, un ari deewegan gaischi efam ištajufchi fawas domas un padomus, tahdā wišs ščepat dšintene waretu wehl daudseem peepalibšet pee semes eepirščanahs. To, ka mums ščheet, muhšu Baltiesa wehl ir prahwi semes gabali, kureš itin labi waretu eetašit par lauleem, ja toš zaur nošufinashanu padaritu par fauseem un adotu darbigeem žilwekem. Tad laikam gan daudš, kas tagad ar ruhtahm ašarohm aštahj fawu tehwu semē, paliktu miškā dšintene un ka kretni kulturās weiginataji pahmehru libšs šchim ne-augligas weetas par trefnahm druwahm. Tā tad mehs ne buht aigabjejus neturam par palaidneekem, kas itai aif slintumā un newiščibās dodahš projam, leišputriju meklet. Žit naiqi daudš tuhštōšč' Latwešču fweščumā strahdā, ilgus gadus truhkumu un wislelakahš grehtibās žeešdami, libšs wixem isdodahš, šew drošču pahritu un gošču dšhwēs weetu nodibinat, to apšezina nekaitami raksti, kureš iš Gelfch-Kreewijas gubernahm efam dabujufchi un fawā lapā nodrušufchi. Tahdus žilwekas itai waram žeenit un godā turet.

Bet turloht tok ari newar leegt, ka stary kreemem aigabjejem, kas itai ar šubrahm behdahm ščtrahš no fawas dahrigahš dšintenes, ir deewegan tahdu, kas to dara ar leelu weegšprohtibu un aif mafat žeenijameem eemešleem, un tad ari ne-atron laimi un labu pahritu, bet itai nelaimi, behdas, truhkumu un meščigu, ka ari garigu postu. Žhpašchi tas jafala no teem jaunajem žilwekem, kas itai aif nepaštah-wibas apnikufchi semneeku dšhwī, un meškē leelās pilšehtās weeglahu darbu un pajaurinashanahs. No tahdeem tal newar fajit, ka teem ilgoščanahs pehž semes un pahfahwigas semneeku buhščanahs bijuši par aiseščanahs eemešlu. Leela data no šchem — to tal newar leegt — ne reti kriht pilšehtu lahudinashanahm par upuri, paleek par palaidneekem, slunneekem, miškuleem, nabageem un pawairo Latwešču tautas neberigo loželku štaitu. Tamdeht J. Klaweneeka šga rakstu, kas ščo leetu pahrbauda un ihpašchi weegšprahtigo aiseščanu uš pilšehtahm pahšprečkš, efam ušahimufchi. Pahf aigabjejem uš Gelfch-Kreewiju wiščh nemas nerunā, un tāpat ari wina wahrbus newar šihmet uš teem, kureem bijuši patešfa wajadšiba un labi eemešli, pilšehtā nemešes uš dšhwī, un kas tur naw wis pahdewiščes palaidnigai buhščanai. Tā tad J. B. un J. P. šgi, fawu atbidi eesuhot, J. Klaweneeka šga wajerejumu pahšprahufchi. Ja muhšu dšintene nepaštahwibas gars wehl wairat peentemōs, tad tas tai buhtu par gatawu postu. Jo tad semneeku jaunajai wa-audreji wišpahrigi semtopju darbi fahktu apnikt, kur tad toš darba spehkus prečkš semes apšrahdajanaš lai nemtu? Tad fweščineeki par strahdneekem buhtu japezem, jeb semei buhtu japaleek ne-apšrahdatai.

No ahrsemehm.

Wahjija. Keisars Wilhelms II. šchinis deenas došes uš Norwegiju, kur wiščh lahdaš deenas ušturešes pee Smedru un Norwegijas kehina pehdejahš semes galwas pilšehtā Kristianija, un tad atkal apmeklešs šchiš puščalas kalnainos šemelu kraštus, ka to jau ištah-jufchā gadā darija, atpubščanahš deht no grehtajem waldišchanahs darbeem. Augustā eefahkumā wiščh atkal braušk uš Peterburgu, Kreewijas Keisarū, kas ištahjufchā gada beigās bija Berlinē, apmeklet. Šchoreiš walfiš-kanzleris Kapriwīš pawadihš fawu waldineeku, zaur to peek peetahditš, ka ari politiškā šinā šchaj Wahju Keisara fatišščana-i ar Kreewijas Zaru peenahfahš ewehrojams šwars.

Es ehdu bumbeerus un fawus kweeščus un til arweenu raudaju; duh-mōš gandrihš aifrahnos. Es eefahku malditees aplahit, pee tam ne buht nesinadama, kur un uš kureni eiju; gahju itai taišni uš prečkhu un raudaju. Mani fatika saldati; tee dewa man fawu maifi un no-dfertees, noščehloja mani un gahja tahlat. No eefahkuma teem šrečhu palat, bet drihš peekufu, noščehdu un tuhtit aifmignōs; wehlat atmodōs, — šrečhu atkal tahlat un nonahžu pee labeem žilwekem. Tee šah-weja uš lauka, ka mehs tagad šahwam, un neweens toš ne-aifstika. Wini ari noko nebaidijahš; teem nebija ne buhdas, ne lahdu leetu, — bija itai weens širšišch, un ari tas pats tahds, lahdu neweens ne-wareja leetat; tamdeht teem nebija bailes. Nonahžu pee wixem; tee pah-ehdinaja mani, prašija, no kurenes es ešot, un gribeja mani weht uš mahjahm. Es neta nesinaju un itai raudaju. Wini gahja tahlat un nehma mani lihdsu, un tā tad pee wixem paliku.

"Nu, kas tad bija tahlat, kad tu isaugi?"
"Tahlat neta nesinu; es nesinaju, kam peedereju, un paliku par Iščiganeeti. Kad isaugu leela, mani šaprešinaja ar lahdu Iščiganu, un tā mehs dšhwōjam topā."
"Uš lahdu wišh tad tewi šaprešinaja, — waj ar waru speeda prežetees?"
"Nē, kapehž? Ar waru nē! Wini teiza, ka ešot laiks prežetees, un gahjahm uš Dretas upi. Wini fajija: tur buhšot mans wišs. Kad tur nonahjahm, tee man prašija: Waj wiščh tew patihš? Wixch ir kalejš, — pee tam wehl jauns, — pahšam fawu šahbaki, un tehws wehl došs telti, — ko wairat wehles? Tā wini mani šaprešinaja."
"Kā tad juhs šalaulaja?" eš jautaju. Wina mani nesapraša, un itai ar publehmi iškaidroju fawu jautajumu.
"Pee mums to nepaštahš," wina teiza; "wini mani til tā at-dewa."

"Waj kahšas ari bija?"
"Kahšas šwineja; dšetra wišnu, dšeebaja un weze deija."
"Kapehž weze un ne jaunee?"
"Jaunajem pee mums naw peeklahjigi — deet, turpretim gan wazajem."
"Waj tew ir ari behni?"
"Trihš."
"Kahdi, — waj ar dšelteneem, waj melneem mateem?"
"Wina šmechjahš un atbildeja: "Dahšadi; weens ar melneem mateem, bet diwi ar tumščahm fejahm un gaischem mateem."
"Waj biji lahdi reis fawā tehwižā?"
"Deems to lai šina, — warbuht ka tur biju. Es jau wixu ne-sinu. Polija ir deewegan leela, — bet es tad biju masa un nefa-prahtiga, — noko ne-atmineju."
"Bet tadšču weze šina, kas tewi pahchma lihdsu?"

Stary Angliju un Wahjiju pehdeja laikā fahka štrihdiščh i-želtees, jaunō koloniju deht Afrika. Wahzeščh ar loti masu fara spēhku nezeretā ahtumā bija ušwarejufchi Arabeeščh un wehrgu fup-tišču peekritejš, kas wixem tur šahjahš preti. Pahf to nu Augli-štipri fahbhjahš un palika greištirdigi, domadami, ka Wahjija nu jau wišu Afriku peefawinašchotees. Slawenais želotajš Stehnejš uš Ang-liju pahrbahjis, tur tureja nekaitamos runas un ar wixem spēhkeem ušmufinaja Anglus, lai tee Wahzeščem nekautu wairat iškaiditees. Pahf to nu fahchlahs leels awišču troškniš, un beidšot jau fahka ti-žet, ka stary abahm leelwafim notišchotees šaburščanahš. Bet poli-tikas wadoni domaja žitadi. Wini bija til prahtigi, fajehgt, ka buhtu gatawa gešiba, tumščahš Afrikas labad šastrihdetees, un tam-deht tee ištahjufchi wišā meerā. Wahjija apšolijufees, wehl žitus se-mes gabalus tur wairš ne-ekarot; wina ar to, ko tagad eekarōjufi, pilnigi peeteek, jo tas semes gabals ir leelaks par wišu Wahjiju. Ang-lijai atkautš, Sansbaras fawu nent fawā apšargahšanā, un bet tam wehl žitās weetas Gelfch-Afrikā nodibinat fawu waru. Par to nu at-kał Wahjija dabon Ćiropā atlihdsinajumu, pehž kura wina jau ilgi lahrojuši, proti Šelgolandas fawu. Šchi šalina gan loti masa, ar itai lahdeem 2000 eedšhwōtajeem; bet kad wina atronahš tuwu pee Wahjijas leelahš Ćibos upes grihwas, un kad tur fara kugeem laba weeta, tad Wahju Keisars šcho kailo juhras klinti tura par šwarigaku leetu, nekā auglgo Afrikas fawu Sansbaru, — jo Sansbaru ir tahlu un Šelgolanda itin tuwu pee Wahjijas. Abas waldibas ar šcho ištah-gumu ešot loti meerā.

Balkanu puščalā gan tagad nekahdas wahrigas leetas nenoteek, bet tomehr newar fajit, ka turenēs buhščanahs ir patihšlamos. Vul-garija, ne-ewehrojot Kreewijas wehščehchanahs, greesufees pee Turzijas, lai šchi wina ištahdata pahstahwibu. Serbijas bijuščh kehniščh Milans atkal grih eemaišitees waldišchanahs darbōš, un turloht stary Ausrijū un Serbijū fahk moštes jauna neweeprahtriba. Krehtas šalā křištitee un Turki arweenu wehl kaujahš. Wahrdū fakot: Balkanu pu-ščalā dahšahs weetas pašlepenas ugunis kwehlo sem pelneem.

No eekščsemehm.

Birmahš šchiras semes-fargeem no 1889. gada-gahjuma šchogad 25. Septembri uš 4 nedelahm buhš ja-eeronahš mahžibas fa-pulžē: Widsemes gubernā iš wixem aprinkēem, isnemot itai Bal-kaš un Wilandas aprinkēš, un Kuršem es gubernā iš Aisputes, Jaun-jelgawas, Jelgawas, Jukstes, Kuldigas, Tūkuma un Wentepils aprinkēem.

No Kretinas pilšehtinas, Kauņas gubernā, 25. Maijā. Mums, Kretianeekem, nule gads notežejis, kamehr peedšhwōjahm to nelaimigo un štumju un ašaru pilno deenu, kuru atminot, katram Kretianeekam wehl tagad drebuki eet pa kaulēem; jo 25. Maijs ir ta deena, kurā prečkš gada laika muhšu pilšehtina, pašchā deenas laikā, 6 stundu brihdi, zaur bremšmigu uguns-grehku pahrwehrtahš drupās un pelnōš. 152 dšhwōjahmde un blaku-ehlas ir křištichušs ugunij par laupijumu, tā ka wiša šlahde ešot pee pušmiljona rublu leela. Kretina ir šcho-deen, pehž ahrigas išklatas, uš puš jau no jauna ušzelta, jebšču gan eekščā wehl daudš ka truhšt. Zaur Deewa leelu šchelahstibu un žil-weku laipnigu pahhšfibu war nu katrs Kretianeekš ar meerigu širdi fa-was ažiš un rokas patežigi pazelt uš debesim un uš prečkšdeenahm luhkotees. Teem nodegščhajeem, kuri bija fawas dšhwōjahmahš ehlas liščh apdroščinat, nahjahš gan weeglahi, fawu mahjos weixinu uš-taifit, bet teem nabadšineem, kas to nebija darijušchi, bija loti šubri; til ween ar Deewa pahhgu un křištigu žilweku pabalstu tee wareja se-wim pajumtu uštaišitees. — Tawatu mihleštibas dahwanu ir gan daudš no malu malahm fameštš un ir no tahlenēs atfuhitš. Wef zaur awišču redaktoru pahhšfibu fameštahm naudas dahwanahm ir wehl ihpašchi godam japeemin kahds Kuršemēs muščhneekš, barons St., un žiti deweji, kas ir itin bagatigi pahhšfibu nodegščhajeem pahneeg-ufchi no eefahkuma lihds galam. Itai par peemehru mineščhu

fahrikas strahdneezes no Lohšas pilšehtas un to Keepajas Latweešču strahdneeku (fawu wahrdū tas ne-atwehšlejš, šchē klaiji minet), kas weens pats zaur fawu dwehšeles ganu atfuhitijē 25 rublus. — Kad nu ari muhšu miškais Deewa nams zaur uguns-grehku ir tā nopostits, ka til ween wehl muhri atkufufchi, un Kretinas Luteranu draudšitei, kam til 2100 dwehšetu, kas ir nabaga kautini un dšhwō iškaititi uš semehm, naw eepēhjamš, nekā pahhšditees, tad itai zaur mihleštibas dahwanahm eepēhjam fawu Kretina un ehrgelneeka mahju, lihds Deewš mums pahhšchēš ihpašču basnigu uštaišitees, par deewahh-g-ščanahs un deewakalpoščanahs weetinu eetaifit, kur nu waram fweht-deenās uš Deewa wahrdēem šapulžetees. — Wixem, wixem teem, kas, no křištigas tuwaku mihleštibas dšhiti, ir mums, nodegščhajeem Kretianeekem, fawas pahhšdīgās rokas un fawas mihtigas un bagatas dahwanas laipnigi pahneegufchi, es iškali wišu Kretinas nodegščh-woeetā, — itin ihpašchi wehl par to, ka tee ištēnā laikā ir tos išk-kuščōš ehdinajufchi, tos kailos apgehrufchi un teem pehž pahhšg-ruhkti raudadameem ašaras šchahwejušchi. — zaur šcho širšnigās u-leelu leelahš patežibas, un nowehleju wixem teem Deewa bagatu fwehtibu un bagatu atmahu šchēt un wina leelajā deenā, aifrahb-dams uš teem wahrdēem, kas fwehtōš rakšōš tā škan: "Ewehtigi tee širdšchehlige, jo tee šchelahstibu dabušk." (Mat. 5, 7.)

G. R. Schönbergis,
Kretinas Ewang.-Luteranu basnigās prečkšneekš un apteetas ihpaščhneekš.

Widseme.

Krušas negaišs, ka iš awišču un privateem šinajumeem re-dfams, šchi gada Maija beigās daudš weekās ištahjijis waj maitajis druwās un padarijis žitadu postu. It ihpašchi 26. Maijā, ka leelabš, krušas negaišs daudš weetas peemelejšis. Minetā deenā kruša Walsas apgabala trijās muišchās šakapajufi rudšu druwās. — "Postimees" šino, ka tajā pašchā deenā ari Behrnawas apšahrtne kruša daudš sem-topjeem ištahjinajuši patlaban šedōšču rudšu druwās. — No Keipe-nes, Rigas aprinkē, šino "Žtgai š. St. u. L.", ka tur otrā Junijā, pulštēn 1/230š pehž pušdeenas, wahrigs krušas negaišs uštahjis. Kruša tā ištahjufi 62 puhra-weetas no muišchās rudšem, ka tee bija jano-plauj par seenu. Tāpat ari 12 puhra-weetas kweešču, loti loščō ahbolina lauks un wišs agree šehjumi, širni, lini un meešchi, tapufchi ištahjinafiti. Muišchās ehlu logi pa leelakai dala tapufchi idauštiti. Ari dahrjōš notikufi leelika šlahde. Wef muišchās, krušas negaišs štipri aifnehmis ari trihš semneeku mahju laukus. Keipenes muišchā notikufchais šaudjums ešot masakais 4000 rublu leels. — Tāpat ari no Kastranes šino "Baltiesahs Wehstneem", ka tur tajā pašchā deenā, pulštēn 20š pehž pušdeenas, křištufi leela kruša, no kuras daudš graudu bijušchi lihds meščahbolu leelumā, un zaur kuru daudš šlahdes padaritis: dahšchem faimneekem, ka par peemehru Bodneeku, Štrasu, Drejnupu faimneekem un Kofu krodšeneekam, wiš rudši pilnigi nošiti, žiteem atkal, ka Jokumu, Šchlebenu u. z. faimneekem, gan kahda dala atkufuseš, bet ari tahdā weidā, ka daudš no teem newar žeret; kweeščh gandrihš wišs beigti. Kruša bijuši til šipra, ka daudš weetas wehl nahloščhajā deenā, pulštēn 90š no rihta, nebija iškufufi. Šlahde ešot jo fahpigaki fahjuhtama, tamdeht ka rudši un kweeščh reti bija til labi augufchi un apšolijufchi til bagatu rašču, ka šchogad. — Un ne weht Widsemē, bet ari Gelfch-Kreewijā 26. Maijs rahdahš bijis krušas deena; jo par peemehru no Maškawas šino, ka Maškawas aprinkē krušas ne-gaišs ar leelu wehtru tajā deenā padarijis leelu postu, ištahjinašams semtopjeem wišu rudšu plaujas žeribu, pee kam wehtra daudš semneeku mahjahm nožehluš jumptus un weeglahas ehlas pilnigi ištahjijufi, ka ari nolaušufi nekaitamūs lokus.

No Ehrgemes draudšes. Dašči šcho pawafaru teiz par loti augligu, un preezajahš uš bagatu rudens plauju. Bet tahda teiščhāna naw wis wišpahrigi patešigs wahrdš, un tahda prečkšlākā preeza-
*) Žitu Latweešču laikraštū žeen. redaktoru kungeem laipnigi lahdsu, šcho pah-žetibas rakstu ari fawas awišču lapinās ušmeti, ka lai wišs Latweeščh, kas japos dahwanas mihtigi Kretinas nodegščhajeem pahneegufchi, šinānu, te wixem wixem křištufi pušl patežigās širdis, un ka tee par jaoneem labo-reem lihds Deewu un teem nowehł Deewa bagatu fwehtibu. G. R. Š.

"Deems to šina, — warbuht ka tee gan šina; bet kur tee jau tagad! Wbi wezee mirufchi, un žiti gahja tahlat, kad biju apprejejušees. Wini eet fawu, un mehs atkal fawu žeku. Šahdrēis gadā fateekamees weenu waj diwi reis, un tad atkal iškštramees."

"Bet warbuht taweji mahjās wehl dšhwī: tehws, mahte, brahliš?"
"Deems to šina! Nē, runā, ka wini ne-efot wairš dšhwī; wiš ešot nomirufchi."

Wēžā Iščiganeete atkal pee mums atnahja, kad jau wairat nam-ōš bija ismangojušees. Tā noštahjahš it smeeltigi muhšu prečkščā, uš fawu spēki atšpedufees, it ka gribešu jaulat: "Waj juhšu farunahš-ahs wehl naw beigušees?"

Es prašiju jaunajai: "Kā tewi fauz? — "Judwifa," wina at-bildeja. — Es šaprata, ka tas bija Potu wahrdš "Ludowika" un pra-šaju, waj tas ešot winaš šenafais wahrdš, jeb waj Iščigani to tā eefautufchi. — "Tas ir mans šenafais wahrdš; tā mani fauz tehwa mahjās. To wehl atminōš; tā eš fajiju labajem laubim, kad tee mani ušnehma, un tā wehl tagad mani fauz."

Wēžā uškehza Judwifa maifu, kuru bija it pilnu fa-ubagojuši, un tad mehginaja zaur glaimoščanu wehl ko ištahjitees. Wina pra-šija, waj ne-efot, ja ne wairat, kahds wežs dšelšs gabalisch pahrat, — un tad itai dewahs abas ar wedeļu uš mahjahm.

Pa wišu wafaras laiku wairakeem "Šitras" peidu weefem šah-tižu pahf šcho Iščiganeeti un winaš peedšhwōjumeem. Mehs noko-mahjahm, to awišs ištahjinaf, lai tad kahds no radeem, kas wehl buhtu dšhwēs, waretu peeteiktes un fawu šudufsch meiru waj mahšu iš no-kehpuščahš teltš pahrwēst pee šewis. Tagad masakais Iščigani ir peeraštrijufchēš kahdā pagatā un škaitahš par Ktona- waj kunga sem-neekem. Bijū nodomajis, pehž minetā Iščigana apjautatees, un ne-maj nekitt manit, tamdeht to daru. Bijū teekšam pahrelezinatees, ka zaur šchahdu apjautahšanōš to wajadšigā brihdi waretu dabūt.

Kahdā wakarā, tad atkal, ka arweenu, werandā šehdejahm un tehju dšehrahm, eenahja kahds labi apgehrbees, kahdus 30 gabus wežs, ušfains kungs. Pehž ištata tas bija Poliš, no anguma štalš, ar eegarenu gihni, platmales šalmu žepuri un Ungareešču šwahrkeem. Wuhš apšwešinajis, wiščh man fajija: "Peedodet, ešmu pee jums nahjis, kahdus pahri wahrbus parunat. Es itai šchodeem dširdeju šah-stain peedšhwōjumus no lahdas Iščiganeetes, jeb meitenēs, kura jau-nibā no Iščiganeem aifwešta, un man teiza, ka juhš wixu ešot redse-jufchi un ar to runajufchi."

"Ja, tas teefa!"
"Luhdsu, ešet til labi, ištahšteet man wišu, ko no winaš šineet... eš wehletōš... wina ir warbuht... redfeet, eš reis pašaudeju mahšu, un teekšam sem tahdeem apšahškeem, ka šchē no Iščiganeetes šahšta... tas bija Lubartowā."

Es wixam ištahjiju wišu. Wišs, ko wina iš behrnibas armi-neja, it ihpašchi winaš wahrdš "Ludowika", leezinaja it štaidri, ka ta ir wina mahša. Wixch bija labi pahrtigis muišchuris, kurešč ar fawu dšimtu bija atnahjis uš Baweni. Wina šahstišchana wixu dšiki aif-grahba. Wina ažiš mirdseja ašaras. Wixch nesinaja, ko darit. Wina atšchirt no wibra, — waj tas buhtu labi un wina par laimi? — Šo ar wixem eefahkt, kad tee griš palikt wehl par klaidoneem, Iščiganeem? — Bet waj wixch wareja šcho leeku aifstah ne-ewehrotu un negahdat par til ilgi nošudufcho un atkal atwasto mahšu? — "Wina pirms," eš fajiju, "jums wajjaga wixu redset, ar wixu runat un wa-nas ištarešchanas ewehrot, un tad pahrdomat, kas darams."

"Rahžet man lihdsu!" wixch peepēščh eefahgahš, mani pee ro-kas šahrdams.

Telti atradahm wišu, ka šenal. Šchoreiš Judwifa strahdaja pe-kaleja plehščahm, uš žeeem nometufees. Winaš wixrs kaut ko šala. Mehs šahwejam ilgi, un tad nopuhlejamees, ar wixu eelaištees runā, bet dašči apšahkti to ne-attahwa. Winaš beedrs štatijahš uš wixu, tā ka ne ažu newogreela, un newareja eefahkt runat. Likahš, ka winaš wihrš un wežā Iščiganeete bija nemeerigi. Warbuht ka muhšu peh-deja farunahšanahš ar Judwifu wixem til daudš nemeera un ruhšju padarija. Wareja manit, ka wežā noščehloja, ka bija lahrouši, til šch farunatees. Wahrdū fakot: muhšu šlahthubtne teem bija loti nepahh-lama. Es wedu fawu beedri projam, un mehs norunajahm, ištahj- gaku laiku notrahpit.

Otrā rihtā gahjahm atkal uš turenē, — bet — noščehlojami — teltš wairš-nebija! Itai 2 bedres, prečkš šehdeščanahs un uguns tur-ščanahs, apšihmeja winaš weetu. Mehs gahjahm it klufi un nowerini uš mahjahm, un mans beedrs nerunaja wišu žeku ne puščhplehša wahrda.

Drupas un drufkas.

Domu graudi.

Ži Marijas Šofijas Šchwarz rakstēem.

1. Nefaprahšahm atwehrdami fawu širdi, mehs šaimojam to fwehtako, kas atrodams muhšu truhkti. It ihpašchi behdas ir tahš, kas mums ja-aprol dšiki fawā eekšeneš.
2. Ari pašchūs gudratōš žilwekus ahreja iškščanahš daudšreji peekrahpi.
3. Dšihwe ir pateekšam jaula, un žilweks waretu pateekš buht loti laimigš, ja tas to pats ar faweem darbeem til daudš nefarufhtinatu.
4. Itai šlinki behdas nobendē; iškšallais tahš aifmifti pee šawa darba.
5. Ne arweenu tas ir uštijams, kas tahds rahbahš. — nš.

schanahs wehla! war pahrwehstees par behdahn. Zo la daubreis esmu teigis, ta ari tagad faku: pirms nedrihtst preezatees, kamehr naw wehl pshawis; jo pa labibas augshanas un breeschanas laifu war usnahst daschadi gaisa eespaidi, kuzi isnihzina muhsu jaulahs zeribas. Ta pee mums 26. Maija usnahza krusas gaisa ar leelu wehtru. Krusa dascheem nofita rudu laulus un idausija loogem ruhtis. Ehrames bafnizai 30 ruhtis isstias. Krusa wislelato fshabi pabarijusi Brentu un Bihgantu muishu rudu lauleem, tos pagalam fakapadama. Saka, ka daschi krusas graudi bijufchi duhra leelumä; jo otra deena krusas graudi wehl bija redsami grahwjds. Igi gan krusa nenahza, warbuht 10 minutes, bet bija beesa ar leelu wehtru, kura dauds koku nolausa. Pee Ehrames bafnizai stahw kahds kalns, ar leelahn preedehm apaudis, kuras wissem negaissem un wehtrahm spihstjuschas, — bet mineta wehtra ir daschas no tohm nolaususi. Krusa sawu zelu nehmufti 5 werstes platu; zil garu, to wehl nesina. Brentu muishu krusa ari sofiis nostufi. Bihgantu muishas dsmiklungs lizis rudus noplaut un to weeta meefchus eescht. Redi, zil ahtri spehj gaisa eespaidi isnihzinat muhsu schai gada zereto, bagato rudu plauju! — Ir gan teesa, ko Sintenis a lgs faka schi gada „Latw. Awischu“ № 21., ka semkopji ne-apdrofchana sawus laulus pret krusu, aifbilinadamees un edrofchinadamees ar to: ka mans tehws un tehwa tehws ir nodshwojufchi, un teem krusa naw laulus nostufi, waj tad nu man tos nostihs. Schi isruna un edrofchinashanahs ir nepilnigas un neweeta; jo neweens gads nepa-est, tad krusa ne-usnahst. Ikkatru gadu krusa usnahst schi waj tur un apskahde laulus, — un kas war galwot, kura weeta wina sawu darbu paftrahdahs! Ka wina pasauliga buhshana grofahs un nestahw us weetas, ta ari laika un gaisa straueme. Es, scho rindinu rakstijais, nestahwu wairs sawa muishu pirmaja pufe, bet pehdejä. Zil waru atminetees, wis mans nodshwotais muishu gabals ir pagahjis, til atmemot 5 pehdejos gads, kur nebiju redsejis, ka krusa nofit laulus, bet pehdejos 5 gads ta ir 3 reis fitufi, preefshijas reisas pa dalai, bet tagad pehdejä glufchi nofidama. Tamdeht nu it laipni usfauzu wissem sehkopjeem: Apdrofchinajeet sawus laulus krusas beedribä, jo wiswairak fildas pawafaräs krusas gaisi usnahst! — Par nedelu wehlakti pehz krusas negaisa mums attal usnahza leels pehrtona leelus, krusch dascheem semkopjeem isfkaloja wafarejas sehjumus. Uhdens bija til leels, ka fshreja tilteem pa wirfu. Kam gadijahs, pa leetu braukt, fshista, ka uhdens uf leelzela dascha weeta bijis lihds ratu rumbahm. — Siltahs pawafaras deht, daschi semkopji ausas sehja agrati, neta jiteem gadeem; bet ka tagad rahdahs, schis sehjumis ir glufchi nespehjigis, ta ka nemoi nespehji augt, — til nihst ween nost. Ari firnus nekur neredst tahdus spirgatus, — tahdi ween ir, kas nespehjigi. Abbolinjch ari wis ne-aug til teizami, — tahds ween isfkatahs, ka tam truhktu spehka. Schodeen, 3. Junija, kur schihs rindinas rakstu, puhsh til aukstis seemeka wehshch, ka nemoi nepatihl, is istabas eet ahra. — Pehz muhsu semes labuma un isnesibas meh sawu wiswairak sehjam 9. un 8. sehjas nedela. Kahds wegs semkopjis reis fazija, ka 10. un 7. sehjas nedela efot til tahdas laimes nedelas. Ja efot silta pawafara, tad warot seht 10. nedela, un ja auksta, tad ari 7. Bet schogad jau daschi 13. nedela sehjujchi linus; tomehr, ka esmu dsirdejis, tad tur sahles ween augot. — Wafarswehtku treschajä deena Kurelu muishas esara nofshika kahds muhneeku puifis. Kahdi 3 labi eereibuschi puifchi braukufchi ar laiwu, pa esaru pawisinatees; bet newaredami buht meerigi, tee fahufchi weens otu gruhstir un zeltees kahjas un laufsees. Pa tam laiwu apgahsufees un wisi 3 eekritufchi esara. Gan tee wehl fehrufchees pee laiwas, bet ta arweenu gahsufees uf rinka. Weens, krusch bijis gudrats, peepeldejis pee putnu buhdas, kura esara bijusi pee meeta peefecta, un ta isglahbees no nahwes. Otrs peefehrees laiwas palakshgala pee spahrna un turejees, kamehr palihdsiba fnegeta. Bet treschais nogrimis dibina un atrastis tilai 27. Maija. i. s.

No Suntascheem. 3. Junija zaur ne-apdomigu, weegprah-tigu rihfoshanos ar degweelohm weenai jaunai meitai bija japasaudä dsihwiba. Minetaja deena Suntaschu labdaribas beedriba isrihloja satumfwehtkus masajds Kangar kalnds. Wifis gahja loti labi un omuligi lihds pulfften 11em wafara, kur beedribas preefshneeks K. lgs, fwehtkeem beidsotees, gribeja uslaist raketes, kuras schim noluhkam no Rigas bija eegahdajis. Bet laikam labi nesinadama, ka ar tahm ja-apeetahs, wifsch, wisu fupulzejuschos widu nostahjees, nodeshinajamo raketi tureja pa femu, ta ka ta ne-uffrehja wis gaisa, bet gahja taifni wirfa kahdu afi attahlu stahwejofchaj Suntaschu pagasta fshiwera denestmeitai Vih-sei Bleifsch, kuzi norahwa kreifo kruhti un fadragaja kreifo plezu un wirerofu lihds pat faulam. Relaimiga jaunawa, nespehdama wairs ne eeklegtees, tuhlt pakrita pee semes, — diwas minutes firds wehl lehnahm pufsteja un tad apstahjajs uf wissem laifseem. „B. W.“

No Lubanas pagasta. Weens grehts rada otu, — ari mehse to dabujahm peedshiwot. Schejenes Lasdinu mahjas fainneeks tika peekerts, ka daschadus jahdsibas gadijumds flehpis sagtas mantas, kamdeht pehdejä laikä bija apzeetinas pagasta zeetumä. 23. Maija wifsch apsolijahs parahbit, kur sagtajs mantas mehchä paslehpstas, un tamdeht wadaja, waltneeku un mantas mekletaju usfraudshiba, uf mehchu, pehz pascha issteikumem, uf ta faukto „dsenawkalnu“. Getufschij mehcha beesumds, mantas rahditajs met fahjas pahr plezem un laichahs lapas. Wifsch wehlakee puhlini tani deena, behgli atrast, israhdjahs weltigi. Oträ rihtä, 24. Maija, Jaun-Gulbenes Strodu mahjas fainneeks, tihrumä strahdadams, eeraudshijis pee sawa seena schuhna ko gaisa pliwinajamees, kas isfkatijses ka karodshinjch. Gahjis turp lubkotees un eeraudshijis, fokus peezi uf mehcha pufi, weenu jepuri meeta gala uf sprauptu un wehl tahlak weenu zilweku palahrufchos. Tuhlt gahjis uf mahju, pafinot jiteem, ko mehchä atradis, waj kahds warbuht nepafshu palahrufchos zilweku. Pafstufchi wina par Lubanas Lasdinu mahjas fainneeku, krusch wakar mehchä bija isbehdhis. Laikam naw watejis isjeest to kaunu, ka til tahlu elaidees, un tamdeht pabarijis schihs pasauls zeechanahm galu. „B. W.“

No Tshypatas. Rigas apgabala teefas nodaka, ka „Neue Dorpche Zeitung“ fimo, sche isteeafajusi schahdu fshaplawibu: 47 gads wezais semneeks J. K. bija apshwofsets, ka noschraudhis sawu seewu, ar kura 24 gads bija dsihwojis lauliba, un kura winaam bija dsemdejusi 6 behrnus. Zaur leezineeku isfajijumeem, un it ihpafchi zaur leefas ahrista opleezibu bija peerahdhis, ka apshwofsetais nakti gulama ishabä, kura ari wina trihs behrni guleja, sawu seewu noschraudhis ar winaas takla fakatu, pee kam wifsch, ar zeleem usmesdamees uf kruhtim, tai pahraulaufis wairak ribu. Selekawa sawu breefsmigo nofeegumu pasfahwigi noleedfa, bet gan isfajija, ka bef wina un wina behrneem neweena nebijis ishabä. Kahda eemefla deht wifsch scho nofeegumu pabarijis, kas netapa fskaidri finams. Pehz leezineeku isfajijumeem, apshw-

ofsetais abds pehdejos gads ar sawu seewu, kuzi wispahrigi bijusi wislabata flawa, eefahjis nekreetni apeetees un metis azis uf kahdu zitu, jau apprezetu seewu. Teesa affina wina par wainigu, ka ar noluhku nogalinajis sawu seewu, un noteeafaja uf 18 gadeem pee fmaageem fpaudu darbeem, un pehz tam uf nomefchanos Sibiriä. Apshwofsetajs isfkatijses weenaldfigs, bet tomehr ar gluhnoschahm azim pawadaja leezineeku isfajijumus. Spreedumu dsirdot, wifsch fmiilfshedams nometahs semä un ar waru bija ja-aifwed is teefas sahles.

Kurseme.

Par Kursemes wihze-gubernatoru eezelts lihdsfshinigais Zekaterinoslawas (Deenwidus-Kreewijä) wihze-gubernators, Dunin-Borlowski's.

Zelgawas apgabala-teefas preefshneeks issino, ka justizminifera kunge bijufcho Kursemes oberhofteefas adwofatu grahfu Gebhardt Kefserlingu eezehlis par swehrinatu adwofatu Peterburgas teefas-palatas apgabala, ar attaju, weft prahwas Baltijas teefu eefahdees.

Zelgawas pilsehtas krahschanas kafei bilanze pagahjufchä gada beigäs bijusi 2 milj. 362 tuhft. 754 rubl. 51 kap., un „ihstais fonds“ 1889. gada 1. Janwari 269 tuhft. 498 rubl. 79 kap. Lihras pelnas bijis 1889. gada 13 tuhft. 805 rubl. 33 kap., ta ka schis fonds 1890. gada 1. Janwari bijis 283 tuhft. 304 rubl. 12 kap. Starp 1889. gada isdemumeem atrod 8694 rubl. 45 kap. leelu summu, kura isdota labdarigem noluhkem, ka par peem.: 300 rubtu mahruhnpreezibas beedribai, 600 rubtu pilsehtas priwatfkolai (fenakai Keifara Aleksandera fkolai), 7000 rubtu nabagu komitejai u. t. t.

Is Leel-Swehtes. (Gesuhstis). Schai widu rets peedshwojums notiks 17. Junija; jo mineta deena Leel-Swehtneeki isrihlos schejenes jaulajä muishas parkä fatumu balli, kas nu gan naw kahda jauna leeta, tamdeht ka beeshi ween tagad rihfo tahdas fatumu balles pa faktu fakteem, un ari teitan kahdus gads atpakal pahri reisas schai pascha, zifkahrtiga Kursemes herzoga dehsita dahrsä ita fatumu balles isrihfotas, bet tahs bija glufchi klufas un weenfahfchas. Tomehr fchoreis dabufim ko jaunu peeredset, proti fchoreis pee mums weefosees jaults un wihru koris is Zelgawas, sem Godaina lga wadibas. Protams, ka tahda fatumu balle, kura atskanehs no dsedataju foreem koschas 4-balsigas dsesminas, pee apmekletajeem atstahs loti labu eespaidu, un wehl wiswairak tapehz, ka dsedafchana schajä widu ir pehdejos gads glufchi nedfirdeta leeta. Gads 15 atpakal gan ari teitan fahfahdjahs dsedataju koris un ari kahdu laizinu pafschweja, sem nelaika J. Melupa lga wadibas, krusch, ka daudseem finams, isgahjufchä gada nomira, ilgatus gads wahrgdams grehtä flimiba un grehtfirdiba. Relais bija loti zensigs jauneflis, ihpafchi ar eewehrojamaht musikas gara dahwanahm apdahwinats. Wifsch ari bija weens no pirmajeem, kas fastahdija lauzeneku musikas kori, kura pat wairakus gads jo kreetni wadija, ta ka sem wina weenfahfchee lauzeneku musikneeki idaitojahs par kreetneem musikas spehkeem, kuzi pat grehtakus gabalus eespehja nospehlet bef kahdahm kludahm. Minetais koris ari fahzahs pehz sawa wadona wahra par „Melupa kori“. Ar kora dibinataja flimibu gan ari koris taifjahs panihlt, jo neradahs til musikas pratiga un zensiga neweena no wissem teem, kas mineta kori spehleja lihds, krusch, ar nelaike buhtu eespehjis musikas fira lihdsinatees un kori til pat teizami wadit tahlak; te, par laimi, nelaike brahlis, krusch pa dalai no wina musika pirmahs mahzibas bija smehtis un pa to laiku, kad pirmajais fashima, apmekleja Zelgawas realfsholu, kehtrahs pee darba, fshadamees sawa brahta weeta un eefahdams kori wadit tahlak, un proti ar loti labu sekmi jeb weifmai, ta ka Melupa kori ir tagad attal ne ween Zelgawä, bet ari wifä Zelgawas apgabala deewigan tahlu pahshstams un teel flawets par weenu no wifu labakajeem lauku musikas foreem. Ta tad zeen. Melupa lgs, stahdamees sawa brahta pehdäs, teizamu darbu jo dsihwi turpina. Uf tautas swehkeem 30. Augustä, Zelgawas Latweefchu beedribas usajiznajumam paklaufidams, ari Melupa musikas koris, ka finam, ir peeteizees, un ka dsirdame, jau sahlot fagatawotees, lai tur plafchas publikas preefshä noteiktus gabalus waretu nospehlet bef kahdahm kludahm, Latweefchu musikas pratejeem par preefu. — Ta nu gan musikas fira Leel-Swehtneeki ar sawä pagasta atrodofchos musikas kori war deewigan lepotees, — bet ka paleel ar dsedafchanu? Ja, schai fira Leel-Swehtneeki, lai nu gan Kursemes firdij, Zelgawä, til tuwu stahw un tamdeht teel tureti par weenu no wifu gaischakajeem Kursemes pagasteem, ir tomehr tahlu, tahlu jiteem palufschu pakal, un kapehz gan ta, to isfkaidros zeen. Lafitajeem tautas dsesma: „Sauli tezi tezedama, es palifu pawehni, — nawa sawas mahmutinas, kas eezehla faulite!“ — Ja, pateesi, Leel-Swehtneekem truhst sawas mahmutinas, tas ir kora wadona, kas tos eezeltu dsesmu faulite. Newar jau fagit, ka Leel-Swehtneeku jaunekleem un jaunawahm truhktu patifschanas un watas uf dsedat mahzichanos, — to ne, — dascheem no teem ir pateesi leels preeks, un tee jau daschahrt pahrunajufchi pahr dsedafchanas kora dibinashanu, un ari teijenes pagasta walde labprahschim noluhkam telpas newehletu un wehl to leetu no sawas pufes pabalufitu, — bet te, ka jau teikts, truhst tilai kora wadona. Tas, kam schis uderwums peekristu, dsen daschadus laika kaweklus: jabrauz weefds, jaturpina fshidini, japahr labo mafschina un, kas tas wifu fwarigakais, — beeshi ween jabuht terminds! — Sinams, ka tahda wifse pagasta un tautas daitums, dsedafchana, paleel pah-ehna, pakrehfli, un tamdeht, lai gan, daschu reis kahdu weefigu wakar rihfopot, mahfshligi uf programäs usfahda jaunmodes nosaufumus, ka par peemehru „fsheweriga deijofchana“ u. t. t., tomehr rihfotaji kruit zauri, jo truhst ihsti beedriga gara, naw dsesmu uguntinas, kas partiju gara ledu atkaufe un draudsigi prahtus faweeno un firdis mihtiba un weeniba fakause, fadraudse. No ta nu warehs zeen. Lafitaji noprost, ka mums 17. Junija deena buhs patihkama deenina, kaut gan ne isfsheniba muhsu, bet Zelgawneeku dsesminas, jaulajä koku pawehni atskanot, muhs preezinahs. — t. s.

No Krona Wirzawas. Latweefcheem ir paruna: „til garfch ka Leifchu werste“, un pateeshba schi paruna naw bef pamata. Kahdus gads atpakal man gadijahs jelot no Scheimes lihds Ponewefchaj, un kaut gan zela attahkums no pirms mineta meesta lihds beidsot teiktai pilsehtai wairak neta 10 juhdsis garfch, tad tomehr pee wislabahs gribas newareju wairak neta 15 werstes stabu eeraudst, jeb fahfakait. Ta tad Leifcheem pahrlaekam geras werstes. Kurseme nu ir zaur zitreifejä Baltijas generalgubernatora kunga 1870. gada 4. April, sem № 928, apstiprinata likuma pahr zelu rewidereshanu un usure-

schanu § 38. nofajits, ka uf wissem pirmahs un otrahs fshkiras zeleem jabuht koka werstes stabeem, taifteem pehz apstiprinattem preefsh-raksteem, un uf kureem ar leeleem zipareem jabuht usfaklitam werstju fskaitim, par to pehz peewefä likuma § 7. nofajijumeem pagasta wezafajam, starp zitu, it ihpafchi jaruhpejajs, un tapat ari pagasta preefshneekem. Neraugotees uf to, ka pee zelu rewidereshanas par atra-stahm nelahrtibahm deewigan prahwas foda naudas teel usfiktas wainigajeem, neteel tomehr uf mineto likumu nofajijumeem wajadshga weh-riba greesta un arweenu pareisi ispidits, kas tanis nofajits. Ta par peemehru no Zelgawas uf Bauftu zelofot, waram ari uf schi pirmahs fshkiras zela ta nofauktahs Leifchu werstes redset; jo no schaipus Ofchu kroga atrodofchä 13. werstes staba wehl gabalu aif Stagenes Schilwju kroga lihds 17. werstei naw neweena werstes staba jau gadeem redsams. — Tahdas paschas nelahrtibas dabonam ari redset uf Bauftas-Gro-binas pirmahs fshkiras leelzela Leel-Wirzawas pagasta robeeshas, kuras gaz zelmalahm gan werstes stabeem lihdsigi stabi atrodahs eerakti, bet bef kahdeem usfaksteem jeb zipareem, kamdeht nemoi naw nogeedams, fahdom noluhkam minetei stabi lai noder. Peeminas stabi tee tadfchu naw, tamdeht ka tur nekäs eewehrojams naw notizis. D. K.

No Sodas. Dobeles aprinka semneeku leetu komifara kungs Maija mehnesi wifahm Dobeles aprinki atrodofcho krahp- un aifdewu kafu preefshneezibahm peesuhitjis farakftu, kahdas apstiprinatas kafes mineta aprinki atrodahs, un preefshneezibahm usdewis, winaam eesuhitit finas uf pehzmineteem jautajumeem. Pehz peesuhititä farakfta atrodahs Dobeles aprinki apstiprinatas krahp- un aifdewu kafes: Butaifshos, Em-burgä, Gleija, Kalnamufschä, Soda, Sakaja muishä, Jaun-Swirlofka, Dfchuhfite-Beenawa un Krona Wirzawa, — ta tad dewindas pagastds, kas istaifa uf Dobeles aprinka gändrihs dsmit pagasteem pa weenai krahp- un aifdewu kafei; ta tad ihsti prahws fskaitis, kahds zitds aprinkds warbuht reti buhs atrodams. Jautajumi preefsh atbildehm schahdi: 1) Kahda kahrtiba atrodahs kafes naudas summas un dar-biba? Waj wina turpina sawas darfshanas, un ja to darit apstahju-sees, no kura laika, kamdeht ihpafchi, un kur atrodahs kafes pamata kapitalas? 2) Waj Dobeles aprinki bef peesuhititä farakfta minetahm wehl ne-atrodahs kahdas krahp- un aifdewu kafes, waj winaam lihdsigas zitas aiflenejumu eetaises, un kad tas buhtu, kad un uf ka atwehli tahs dibinatas, kura mehrä un is kahdeem awoteem wiraahm pamata kapitalas dots, un uf kahdu, kad un no kam apstiprinatu statutu pamata winaas dibinats? 3) Waj atrodahs nepezeefschama wajadshiba, preefsh kafes tahlakas darbibas peepaturet lihdsfshinigis ihpafchos statutus, jeb waj naw eespehjams, sem finameem nofajijumeem tos peemehrot sem-neeku banku normal-statuteem, fastahditeem no eefshleetu minifera kunga, fashnä ar finantschu minifera kungu, uf 1883. gada 25. Janwari Wisaugftali apstiprinata walstis-padomes spreeduma pamata, isfludinata „Waldbas Wehtnescha“ 53. nummurä no 8. Merza 1885. gada un 17. nummurä, krahmaja pahr waldbas nofajijumeem un rihfojumeem, eespeesta peelikumä pee Kursemes „Gubernas Awifschm“ 1885. gada. Ja tahda peemehrofchana nebuhtu isparama, tad ja-udod, aif kahdeem eemefleem it ihpafchi tas naw eespehjams. A. K.

Redafshija peefshme: Pahr to tilai war preezatees, ka wal-diba krahschanas- un aifdoschanas kafu darbofshanos nem sawä usfraudshiba. Zo, lai gan mums labi finams, ta daschas kafes ar labu sekmi strahda un ne reti pagasta eemihneekem grehtds apstahkds dod eewehrojamu pabalufu, tad tomehr ari newar leegt, ka daschas weetas leelas nelahrtibas notufshas, zaur ko daudsi sawu fuhri, grehti pelnito krahmajinu pasaudejufchi. Ja nu zaur waldbas fshingru kontroli jeb pahraudshibu tahdas nelahrtibas wairs newarehs notift, tad mums wairs nelahda eemefla nebuhs, scho eefahschu nebuhschanas til afi pahspreeft un fo-dit, ta to daschreis esam darufschij. Ar sawu preefshibu pret nelahrti-bahm zita neta negribejahm panahst, ka lai semneeki, kas sawu nauhu tur nogulbijufchi, zaur likumigu, fshingru rewidereshanu no waldbas pufes — titu isfargati no faudejumeem. Kad tas buhs panahkds, tad ari mehse buhshim krahschanas- un aifdoschanas kafu draugi un labwehli. Preefsh un lamafshanas, kuras sawä laika nedrofschahs buhshanas draugi fahzela zitds laifkafstids pret muhsu lapu, mums tilai bija par apleezinajumu, ka muhsu wehleschanahs bija itin pareisa.

No Greenwaldes. (Gesuhstis). „Godajeet mirufschus“, mahza weza paruna, un ar scho tad ari domaju atgahdinat muhsejeem, nepe-mirft sawus mirufschos. — Sem Greenwaldes faprotam 4 faweeno-tus pagostus, un starp fcheem atrodahs ari Fridriku pagastis, kuzam ir sawa ihpafcha kapehta. Pahr scho tad nu gribu kahdu wahru minet. — Netizu wis, ka schejeneschi pee beidfamahs fshindinas ne buht nedomatu, kur tadfchu gadu no gada kahdu noguldina dsiftrahs flimtinäs, un tomehr — zil ne-apkopta ir muhsu kapehta! Wahrti un fehta ir fahrtufschu, ta ka no teem atleek tilai wehl praulu drupatas, un tapat ari swanis jau daschus gads grafahs fagahstees. Waj nu mehse buhtu, kas buhdami, waj tahds, kam spehs un wara, waj ari zits kahds, — reisi tadfchu muhs wifus turp nowedihis. Tamdeht neklopostim, bet islektasim sawu waru, sawu spehju, apfopdami aifgah-jufcho dufas weetinu, sawu kapehtu! Mahdshim ta jaunajai pa-audsei labu preefshshimi; tad ari pehz muhsu nahwes muhsu kapa weetina nepaliks ne-apkopta. Mehse mahkam teift, ka esam atkshiti kaudis; mums ir uguns-apdrofchinashanas beedriba, dsedataju koris, grab-matu krahtawa un labdaribas beedriba, — wifis tas mums ir; mehse genschamees flucht lihds laifa strauemei: bet fargafimees, ka ne-aifmit-stam wifu fwarigako, proti tizibu un mislehtibu, ka nepalekam til weenal-figi pret faweem nahwes meega fnaudofcheem draugeem. Mehse isrihfojam dauds un daschadus isrihfojumus, — waj nu ari kapehtas labad newaretu to paschu darit, un ta eeguht materialigu eespehju, ja zitadi tas nebuhtu panahkams, apkopt aifgahjufcho dufas weetinu! Weidtu tai zeriä, drihs jo drihs redset un peedshiwot, jo naigi kera-mees pee darba. Janis.

No Baldones. Re-isteizami jaula, augliga pawafara, kahdu daudsi ne-atminahs peedshwojufchi, ir muhs schogad apmeklojufi. Rubfi jau pehz Dobelesbraufschanas deenas sahka pirms sedus rahdit, ta ka ap Wafarswehtkeem pilniga seedeschana notifa. Tapat ari ziti sehjumi, kas til semä likti, jau paleel lali un rahda labas zeribas uf aifghanu. Aprilis gan bija loti leetinas, ta ka tee, kam semäs weetas is laufi, lihds Maija mehnesim neta newareja darit ar isfrahda-fchanu. Ap Dobelesbraufschanas deenu bija attal fahfs un jauls, ta ka katrs wareja sawu femi ir pat wifu semakajäs weetas isfrahdat. — Waj gan, gods Deenam, muhs sagli maf apmekle, tad tomehr pa re-tam. Nakti uf 22. Aprilis issaga Wenzendorfes Zepfshchu fainneekam fshu uf stalka. Saimneeks tai wakarä til bija pahrbrauzis no Rigas, un eedewis fshingam eesh, — bet no rihä ne-atrod wairs ne fshga, ne wahgu, ne ari leetu, ta ka wifas melleschanas bija weltas. Tapat ari nakti uf 17. Maiju tam pascham fainneekam nofaga attal otu fshgu (Skatees peelikumä.)

Auldiga.
Zaur ščo daru finamu, ka no šči gada Zahnem (10. Junija) sahot, mans kantoris

Skolneezes,
las grīb eemahžitees fainneezibū, peena fainneezibū, wahriščanas mahfslu, dahrfstōpibū, grahmātu weščanū un fteodereščanū, war latrā laifā peeteikitees un tapī ušmentas Mubra-Bo-niemonas fainneezibās skōlā.

Benkawas Airbu mahjās
ir 18. Maijā šči, g. wezigs,
behrs sirgs,
beš lahdaħm šihweħm, 20 rublu weħrīs, peeklibīs.

Elkščnu pagasta teesa (Zaunjelgawas aprinkš) dara zaur ščo finamu, ka 18. un 19. Junijā šči, g. Elkščnu pagasta listahrlu mehšafarga mahjās ne-laika

Indrika Sirnowiķa
atšahštā mantiba, tā firgi, gowīs un wišwišadas fainneezibās leetas, wairaf-fołiščanā pret tuħlit skaidru famatku tapī pahrdota.

Nama platšči Zaun-Deepajā.
Uš blaķam ščošejai ešoščā grunšga-bala (pretim Boeder'a drahts fabrikai un tuow Behrend'a kōalka štrawam un Strupp'a maščinu fabrikai) teel pahrdoti platšči uš nomakšu.

Trihs kumeli,
tas žits par žitu wezai, ir cerad-šchees Mašč-Zebes mahžitaja mui-šča.

Talsōs.
Supersoffatu, faulu mil-tus un žitus mahfsligūs lau-ku mehflus, tā ari lau-šfainneezibās maščinas un riħfus

W. Kronberg's.
Pehru
alus kirščus,
kureem laħti jau norauti, leelā un masakā daudsumā.

dsenuku fiķnuas,
faišču fiķnuas, fiķnu fa-weenotajus u. t. t.

C. Webera
maščinu fabrikā.

Schnijmaščinas,
ar kaħju dšenamas, iš Seidela un Naumana fabrikas, ar kaħju beħi, kurešči itweenai dahmai dod eepšēhu, zaur eħru kaħju ušliķščanū preekščardbus u. t. t. maščinas preekščā padarīt. Beš tam eš peedahwaju riħkuģišču amat-neeku maščinas, tas zehliģaħs Waħ-žija un tam ir paščipolētājs, turas totī aħtri un beš trokšņa štrahdā un it iģ-paģi fteodereem ir eenešlamas.

J. Friederichs,
Zelgawā, Paleijas eelā № 3.

Schnijmaščinas,
ar roku un kaħju dšenamas, ar wišjaunatajeem pahrlabo-juimeem, iš flawenabš firmas
Grimme, Natalis & Co.,
Braunšweigā.

peedahwā sem galwoofčanās
N. Kupffer's, Zelgawā, Leelajā eelā Nr. 18.

Mahziba par briħwū. — Romatka ar 1 rubli par nebeħu. — Maščinu dalas, adatas, eelā u. t. t. arweenu uš lehgera. — Laħtat ir dabonamas: siintes, rewolweri, patronas, metala kapu kroni, wišwišadi nama- un kehka ceriħkojumi, dahrsa sprizes, petrolejas lampas, rotalu leetas un krewu wiħni.

Auģstai muišneezibat un gobatai publikat peedahwā
treħšl'taišitaju, galdneeku, un polsterprečšču weikals
no
L. Naughoča
fawu bagati pildito lehgeri no paščha pagawotahm

mehbeleh m
par pee-čijamahu ženahm, tā: sofajas, galdus, kreħflus, kuščetes, humodes, toaletes, flap-žus, buřetes, klawer-řehdeķius, leħkreħflus, gultas u. t. t. un laħdi, liħdi šāim dah-wato ušģiģbu ari turpmat šāim weitalam uģlabat un winu ar ušewumcem pagodināt. Apstle-žumi uš wišwišadahm mehbeleh m, tā ari polsteržumi un reparaturas nem latrā laifā preti un iđara aħtri un labi.

N. Naughoch, Zelgawā.

Piluģi eemakšats pamata kapitals 2,400,000 rbl.
Cefrahjees referwas kapitals 1,713,037 rbl.
Pehz tam, kađ apdroščinasčanās beedribu tarifa-kontweņģija preekšč semkopibas leetu apdroščinasčanahm Baltijas gubernās ir atželta, ari no manis aištahwetā
St. Peterburgas beedriba
preekšč apdroščinasčanās pret uguni un no dšihwibas rentehm un kapitaleem
peenem apdroščinasčanā kustumu un nekustamu mantibu
pret uguns brečfmaħm
par wišu lehtakajahm eemakšahm. Ari labi buhwetas mahjās tagad teel atkal peenemtas apdroščinasčanā.

Wiřas tuwakas fiņas, kuras weħletōš, iřdod
Agents: C. Trampedachs.
Firma: **Lankowsky & Viccop,**
№ 7. Zelgawā, Leelajā eelā, Helmsinga namā № 7.

Weikala atwehřščana.
Žeen, publikat zaur ščo it laipni daru finamu, ka eš tagad
Katolu eelā Nr. 12
Tabakas magastu
atweru un arweenu flawenatos Deenwišus-škreewijas tabakas fabri-katus uš lehgera turešču.
Par liħdi šāim parahdito uģiģibu pateikdamees, žeru turpmat weħl labat wiřus peepražijumus iřpildit.
Atkalpahrdewēju kungeem kuhģu, manu weikalu eewehrot.
Ar auģģeemibu
J. Gotthard's.
Weikals buhs atwehřš — iřnemot šweħtdeenas — no pulstī. Seem no rihta liħdi pulstī Seem watarā.

Gatawi rati
leelā iřweħlē ir dabonami, tā ari apstleģejumi teel iđariti uš špodrato un aħtrato šuršemes wišleelakajā ratu kaištawā no
D. Aufschlaga,
Zelgawā, Leelajā eelā № 12, pretim Paša eelai. [123]

Drehbneeku skola.
Pepeģeeščama grahmata drehbneekem, kuri fawu amatu pareiři grīb kojt. Maħģu drehbneeki, semwiřki lauku, ar fawahm nowegoģoščahm, loti trahģigahm mahģibahm newar wairš apmeerinat šāi laika publikas iģliħtoto garšču; tamdeħt eemu pahreģeinats, ka latrš drehbneekš pasģeģees, žewim eegahbadees ščo nepeģee-ščamo grahmātu. Mahģiba tani weenfahřģa un loti weeģli ģaprotama.
Drehbneeku skola iřnahģš diwās dalās. Dtras dalas iřnahģščanū fawā laifā paģinoģču. Pirmā data fatura 440 dahģadus kreētus drehģu mušturus un makkā 4 rubtus.
Dabujama wiřas leelakās Latweščhu grahmātu pahrdotawās un pee iřdewēja Zelgawā, Leelajā eelā № 14.
Karlis Berris.

Pehperkofus
leelā iřweħlē par lehtahm ženahm peedahwā peħperkoku fabrika
Lankowska un Likopa
Zelgawā, Leelajā eelā № 7.
Ženu rahditaji teel uš weħleščanos peeģuħtiiti.

Seme teek pahrdota
wairafoliščanā, leelatas un masakās dalās, tā ari masakās fainneezibās, pa deřetinahm, sem žemneeku bankas pabalģta, liħdi ar eħtahm un dahģeem gataweeu peederumeem. Wina atrodahģ 14 werķes no Leepajas-Rommas šurščanijas dšelģe-ģela stanģijas, ščaniku aprinki, kaunas gubernā, un nau neur eekħlata, tā ari ir ģwabada no ģekħdeem kontrakta noģ-ģijumeem. Buħtu weħģejams, ka semģoģi-ģirģeji faweeu tos beedribā, ģaģtaħwoģčā iģ wairateem fainneekem, tur tad wini waretu žemi dabut piřķ no 65 liħdi 150 deřetinahm, wairat waj matak, tā nu karr'reib piřķit. Semes ženu un tuwakas fiņas war dabut zaur weħģuħem, sem ščaħbas adreģes: Вь ророзъ? Ковно В. У. Савицкому, poste restante.

8. Junijā šči, g. ir Leelajā eelā pa-saudēs ģimnastijas

školotaja diploms
un referwita grahmata. Nododami pret 5 rubleem pateģibas algas polģeģas walde.

Kaulu miltnis, supersoffatu, Toma miltnis

un
kainitu
peedahwā

Heru. Stieda, Riga.

N. Kupffera pahrdotawa,
Zelgawā, Leelajā eelā № 18,
peedahwā trahģumu no

leħta un fainneezibas leetahm,
maščinahm,

krewu wiħneem, rotalu leetahm, kapa kronem, siħteħm, rewolw-řem, patronahm, tā ari weenu dreģibenki. Turpat ari teel pahrdotas jauns un leelatas mehbeles, un weeni pusapħlahti un weeni ne-apħlahti rai-řeħta.

Agenturas- un bankas weikals
no
Otto Westermana,
Zelgawā, Paleijas eelā № 16,

uřnemahģ, tā generalaģents no pirmahģs krewu uģunš-apdrošč-inaščanas beedribas, dibinatas 1827. gadā, wišwišadus apdro-ščinajumus pret uģuni.

Pirģščana un pahrdošana no eekščsemes, tā ari aħřsemes weħ-tibas papihreem. Šmaščafšana par wiřadeem kuponeem. Š-đod ščeħus un apģahdā naudas ģuħģijumus eekšč- un aħřemē. Uřnemahģ preħmiju šģuģu apdroščinasčanū pret iřģiģināščanū. Weetneekš no šķunģmeħģu fabrikas: „Anglo Continentale (ģitro-Ohendorffa) Guano Werke“, Londonē. [616]

No Zelgawas piřģeģtas trahģanam laħdes pahrwaldēs teel zaur ščo un-šem darits fiņas, ka, no 16. Aprila šči, g. saħtot, trahģanas laħde ne-ħi tā liħdi šāim, diwi reģas, bet

trihs reifas nedelā,
un proti
pirmdeenas, treščdeenas un zetort-deenas,

no pulstīten 4eem liħdi 7eem peħģpasdeenā, fawas ģahrtģaħs ģeħdes notur-ģi liħdiģģinģā raħģuģa telpās.
Zelgawā, 5. Aprili 1890. (№ 35.)

Leelus weħščus
peħř katrā laifā, leelakā, tā ari masakā daudsumā, jaunajā deģu bodē, Zelgawā, Leelajā eelā № 43, eepreři Latw. basģizai,
N. Mamonows.

Ģ. Bramers, Zelgawā,
tura pašahwģu nogulbitawu teħrauda fra-tulu weħbomju preekšč wiřadu sistenu garainu kummaģinahm, primā Anglu teħrauda kuleģa ģeķeenes, primā Anglu aħdu dšensģinas, monometerus, žinta un teħrauda atoru seetus, uřdena trahģbas, uřdena rahģitaja ģlaģes, dšesģetes (ma-ģčinu feģas) un wiřas žitas maģčinu dalas no labakahģ sortes par lehtahm ženahm. Primā maģčinu eelā par pašem-i-nataħm ženahm.

Ģķēlu maščina,
gandriģ jauna, ir lehti pahrdodama pe-ř. **Riřņera, Zelgawā,**
Leelajā eelā № 3. [197]

Weena
Emahja
ar wiřahm fainneezibas eħtahm un leel-auģu dahģu, pawģam kopā 30 1/2 deřeti-nas semes, ir tuħdalu pahrdodama žem-labeem nolģģumeem. Maģtatas fiņas Zelgawā, Katolu eelā, ģatobģona namā № 46, pee Beħtera Maģģinģka. [393]

Uģ Zelgawas tģrgus ir paģandēs met-ģe
leetus ģarģs,
ar baltu kaulu rokturi. Atradeģš teel luħģģš, to nodot **C. Ģyřera** weikalā.

Reel-Swehtneeki
iģees šweħtdeem, 17. Junijā 1890. gadā

ķalumōs
Leel-Swehtes koģģajā part. Šweħģš Nowotorģku reģimēna muģģas forģs.
Ģaħķums pulstīten 30š peħģ pasdeenas. Maģģatās fiņas programās. Ģriģģģotaji.

Sauģus eħweku un špundetus
deħlus,
weħdu liħģes, eekšč- un aħřpus šķe-dinūs, Riģas fabrikatus, piřķantģģos kromā žumģš laftas un wiřadus ģ-tus buħģmaterģalus peedahwā uš-leħtalo ženu **C. ģatobģonūs**, Dšelģe-ģela eelā, pa treģģo rotu šģeģes eelā № 72 pretim jaunajam žetuma namam. [40]

Semkopiba un sainneeziba.

Baladrufošana aistēgta.

Ehdamā spaidis.

(Beigums.)

Ilgajūschā gada ir ahrēmēs daudis mehginajumu leelumā isdariti spaidu ehdamā pagatawofchanas sīnā, ka lai atflehtu daudis jaunajumu, kuri preefch prakšas jeb rihkofchanahs ir loti fwarīgi. Tā par peemehru ir jau it wezē un zeetfēbrains abholinšch pēe laba laika likts sem fpaida, ka lai isfinatu, waj tahdu wezu, zeetu ehdamo pat pēe filta gaisa wehl waretu pahrlabot un preefch lopeem padarīt gahrdatu, — un fchis mehginajums ir pilnīgi isdeweēs spaidam par labu; jo jau it zeetāis, fokam lihdfīgais abholinšch ir zaur kaudfēs fakarfefchanos tapis mihtfēs, un lopi to ir labprahit ehdufchi. Tahdu ehdamo pēe tīl laba seena-laika, kur wahls, tā fakot, aif isfapts drihs fchuhst, jau arweenu pataifis par feenu, — bet tadfchu ir israhdi-jeēs, ka tahds ehdamāis zaur spaidu wehl war tapf pahrlabots.

Tahlat gribēts isfinat, zil salmu wajaga famāifit ar it ihfu ehdamo, ka lai tahdai spaidu kaudfēi fneegtu pēeteefofchu faturibu. Scho ismehginajot, bija starp kahdahm 100 birkawahm it ihfa atala (sahle no otrā plahwuma wehlu rudeni) tīkai kahdas 4 birkawas salmu taitfēs; bet fchis famehrs israhdijeēs par nepēeteefofchu, tamdeht ka dāta no spaidu kaudfēs bija fagruwufi. Tahēz darihs labi, uf 10 birkawahm it ihfa ehdamā leetat 1 birkawu salmu, ka lai kaudfē waretu weenlihdfīgi faguleteēs.

Ismehginajot, waj ir flitaki, spaidu kaudfēi, pehz tam, kad ta pagatawota, glūdi apgreest, nekā kad to tīkai nograhbj, it fklaidri israhdi- jahs, ka pirmāis rihkofjums gan labāki isfkatahs, bet naw wis tīl praktifis; jo kur kaudfē ar afu rihku bija apgreesta, preefchēja seenas kahra bījufi daudis beefaka jeb pilnigāna, nekā tur, kur tīkai stipri tapa nograhbtis.

Beidsot ir mehginajums isdarīts, wehlu rudeni nofalufchus, ak-merzetus kartufelus sem ehdamā spaida usglabat wehl preefch seemas ehdamā, — un ari tas ir labi isdeweēs. Kartufeli fakarfa gan daudf lehnati, nekā sata sahle, bet wini loti labi usturejahs un wehlat isfkati- jahs ka wahrii. Tamdeht tad wisadā sīnā eewehlam, rudeni wis- tus toš kapajamos auglus, tā apflahdetus kartufelus, burkanus, swif-klus un kahtus, kas weegli famaitajahs, un kurus tal grib usglabat preefch lopu ehdamā seemā waj pawafarā, ar spaidu eespaidit. Starp swifku un kahpostu lapahm war it labi 1/10 dāfu kapajamo auglu maifit, un starp garu fēhtu, ka abholinu, jahli un wikeem, 1/3 dāfu kartufelu waj zitu ihfu ehdamo.

Ja nu apdomā, ka abholimu, ka zaur mehginajumeem israhdijeēs, pēe pastahwigi flitka laika Junija waj Julija mehnefchōs eespaida, un tad wehlat rudeni, kad spaidu kaudfē jau nogulejufees, wehl atalu waj zitu ihfu ehdamo uf tahs paschas kaudfēs war usfikt un wisu wehl reif eespaidit, — tad gan wajaga katram semkopim atfikt, ka eh- damā spaidis pahrahdā pateefi apbrifhnojamas leetas.

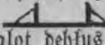
Bahr faweem daudfīgādigeem pēedfihwojumeem, pagatawojot spaidu ehdamo, kahds leelafas muifchās ihpafchneeks Austruma-Pruf- fija (turu pēe Kurfemes robeschas) isfkatahs turenēs semkopibas awifē fchahdā wifhē: „Waru apleezinat, ka ar spaidu ehdamā pagatawo- fchamu — ar Blunta spaidu — eefmu pilnīgi meerā. Ilgajūschā gada Oktobra mehnefi par pēem, fawahku fopā 2200 zentneer (lihdfi 660 pudu) sata ehdamā, un proti jahnrudfus, ihfu atalu, swifklus un

swifku lapas, diwās kaudfēs, un tahs eespaidiju ar diweem spaidēem; fcho ehdamo atfahju lihdf Merza mehnefim ne-aiflahrtu, un tad ee- fahku to isehdinat. Ehdamāis bija gar feenmalahm, tā kahdas 5 zellas platumā, un augfchā, tamdeht ka kaudfē pa mas ar falmēem bija apflahta, tā kahdu pēhdu dftumā, gan flitks, bet tad atkal itin lobs, no gaischi safas krahsas un patihkamas smaršchas; wifsch tapa no lopeem tuhlt no pirmāhs deenas ar leelu kahrumu ehfts. Lihdf tam laifam isehdinaju it deenas 20 mahzinas swifku uf gows, tad pamafam pahrgahju uf spaidu ehdamā, un pehz tam lihdf Maija meh- nefcha beigahm dewu it deenas 25 mahzinas spaidu ehdamā uf gows, ar drufku eefelu waj pelawahm maifitu; pēedewu no kweefchu fljahm un efas raufcheem lopi jau ari agraf bija dabujufchi. Pēena eeneh- mums pēe isdeenifcha pēena daudfuma no 500 ftopeem pawairojahs pa 12 lihdfi 15 ftopeem, ko es ne buht nezereju. Tamdeht eefmu pil- nīgi apmeerinats, un tā tad atkal fchogad, tomehr bes ka paliftu, pēe laba, faufa laika feenu netāifijis, wisadā wifhē ruben' no teem pa- fcheem ehdamā lihdfefkeem, ka pagahjūschā gada, pagatawofchu spaidu ehdamo; bet kaudfēs tad gan apflahfchu stipraf jeb beefaki, waj uftai- fchchu pahrlabot, ka lai saudejumi no kaudfēs wirfus top mafaki, waj pawifam nowehrfiti.

- Beidsot pēefleenu tīkai wehl fefofcho padomu:
- 1) Ehdamā kaudfēi taitot, winas malās wifās fchetrās pufēs 2 lihdfi 3 pēhdas kahdam strahdneklam tīl zeeti, zil tīl ween eefpehjam, līkt nomihdit, ka lai ehdamā famaitafchanos ari gar malahm waretu pamāifinat.
  - 2) Zeetat termometri, un proti pirmājs deenas to it deenas eebahf kaudfē, un ne wairaf, ne mafak nekaut ehdamajam fakāifit, nekā 45 lihdfi 50 grahdus Reomira.

Pehz tam, kad nu zeem, lafitajem deewagan gaischi israhdiujufchi, ko wisu tahds ehdamā spaidis eefpehji padarīt, mehš nahkam atpakaf pēe muhfu agrafā pēefhmejuma, ka pat weena wisu lehtakā ehdamā spaida eegahdāfcham preefch maigruntneeka wehl arweenu ir pa dahrgu; jo Blunta spaidis, Mīgā pehrkot, mafā 125 rublus. Bet kad apdomā, ka zil dāfchs maigruntneeks preefch kufmahfchinas wehl wairaf naudas isdod, tad wifsch gan gahdahs un ruhpefeēs, lai tam buhtu eefpehjam, ari ehdamā spaidu eegahdateēs, zaur kuru wifsch iffargajahs no ehdamā truhkuma, kaut ari laifs pa seena plauju deewofin zil flitks buhtu. Mehš gribetum dot padomu, lai wairaf maigruntneeku faliktos fopā, nopirkt weenu Blunta ehdamā spaidu, un tad kahdam ihweizigam kalejam uf laukeem to liktu taitit pakaf, zaur ko ismafās wairaf nekā pa pufi pamāifinotos.

Kā nu katrs jaunš isgudrojums ar laifu teef pahrlabots, daudf- reif ari padarīts weenkahrfchaks un zaur to lehtaks, tā tas ari israh- dijeēs pēe ehdamā spaidēem. Maif nedelu tīkai atpakaf kahds Bahzu semkopis pahrlabot to finoja fefofcho:

„Weidsamājs gads man isdarot mehginajumus ar spaidu eh- damo, kuru es pagatawoju bes kahda kahrtiga ehdamā spaida, atga- dijahs, ka ehdamā kaudfē daudf reif tapa fchlihbā, waj kahdas feenu dafas pawifam fagruwa, zaur ko arweenu eeradahs fchahde. Lai fcho flīmu atbihditu pēe malās, fahku fefofchi rihkoteēs: Lopu kuhfs tu- wumā līku nofprauft weetu, 30 pēhdu garumā un 15 pēhdu platumā, un tad wifās fchetrās pufēs stiprus, 12 pēhdu garus pēedes foka meetus, 5 pēhdas zitu no zita atfītat, 2 pēhdas dfti eerakt semē un no ahrpufēs zaur drufku teewakeem meeteem toš atbalftit, par peemehru tā . Pehz tam līku meeteem pa eefchpufi apafchā pē- naglot dehtus, papreefchu katrā pufē tīkai weenu, un tā nu eefahkt

ehdamā kaudfē taitit. Tīkrihs ka pirmā kahra dehtu augstumā ar fakahm wīku-afahm bija pēepildita, līku atkal jaunus dehtus wisap- kahrt usfikt, bes ka toš pēenaglotu, un atkal jaunu ehdamo uskraut. Pehz tam, kad kaudfē tahdā wifhē 6 pēhdu augsta bija fakrauta un no kahdeem strahdnekeem zeeti nomihdita, aptureju darbu 3 lihdfi 4 dee- nas. Uf fcho weelu, kas jau pa wefelu pēhdu bija fagulejufees, nu līku kraut beesu kahrtu safas, ihfas sahles un, kaudfēi pa-augftinajo- teēs, dehtu feenu pataifit arweenu augftaku. Kad kaudfē bija fāfnee- gufi 9 pēhdu augtumā, aptureju atkal darbu 4 deenas, pirms atalu un nu ari swifku lapas, ar kartufelēm un fahfeem jauktas, no jauna uf- krahwa. Pēe tam kaudfēi arweenu bija laifs, faguleteēs, un pagahja 4 nedēlas, famehr fakrautāis ehdamāis fahweja gandrīh 2 pēhdas augftaki par 10 pēhdu garajem meeteem un dehtu feenahm. Pehz tam, kad ari beidsamāis ehdamāis bija fagulejeēs lihdfi meetu un dehtu augstumam, kas notika mas deenas, līku wisu kaudfēs wirfu beefi ap- flahit ar dehtēem, pahrlabot 4 wehrbalkus ufwillt un beidsot noflobdit ar leekēm laul'akmeem, kuri bija pudu 300 fmagumā. Atmeni jau pirms bija pēe kaudfēs pēewahkti un tīka wehlat arweenu preefch tam leetati.

Ehdamo, kuru eespaidija, wehrteja fwaigā buhfhānā uf 1000 zentneerem (lihdfīgi 3000 pūdeem jeb 300 birkawahm). Wifa fchi weela fagulejahs pamāifim uf 7 pēhdam augstumā. Schi gada 1. Janwarī eefahku to isehdinat. Spaidu ehdamajam bija wahja wifh- fchahba fmafa, un tas tīka no gowim tuhlt kahrtigi ehfts. Man par preeku ari israhdiyahs, ka tīklab kaudfēi gar malahm, ka ari augfchā ne mafakāis neezjinfch no ehdamā nebija famāitats, tā ka to wisu wa- reja isleetat lihdfi pat dibinam. Termometri netika leetats pēe fchihš spaidu ehdamā kaudfēs; praktifis semkopis, roku uslizis uf ehdamā kahrtas wirfus, war no fchi flituma jau isfinat, zil kartis ir kahrtā eef- fchā. Tīkai tad uskrauj jaunā ehdamā kahrtu, kad preefchēja jau pēe- teefofchi ir eeflufi; par spaidu wīnai tad nahf jānā, fwaigi uskrauta ehdamā kahrtā zaur fawu fmagumā.

Beigās wehl pēefhmejam, ka pehz muhfu domahm fchahda spaidu ehdamā pagatawofchanas wifhē israhdijeēs par loti labu, tā rihkolo- teēs tad, kad wehlu rudeni wehl wajaga ihfu, fuligu ehdamo, proti atalu, swifku un kahpostu lapas, ka ari kartufelus, burkanus u. t. t., usglabat preefch seemas, un dodam padomu, to ismehginat; bet wa- farā, kad pa seena plauju flitks laifs eestahjahs un garakš ehdamāis, ka abholinšch, wīki un plawu seens, ja-iffargā no famaitafchanahs, mehš tadfchu turam par labaku, kad pēe tam leetā ihsto ehdamā spaidu.

Warbuht ka tal weens waj otrs lafitājs uf laukeem, zaur muhfu pašnojumu usmudinats, fchahdi waj tahdi ismehgināfeēs ar ehdamā spaidu, un tamdeht kuhfām, wehlatu zaur fcho lapu pawehfīt, kah- dus panahkumus tas eeguwis fchāi leetā. Sintenis.

Dafchadi fihkumi.

Kā Anglijā kartufelus wahra.

Daudf reif tīkri waj jabrihahs, ka Anglu meelafōs kartufeli eeneem daudf zeenigaku weetu, nekā pēe mums, kur wini mafak teef leetati par fmalu baribu, bet tīkai par praftu pēedewu pēe jiteem ehbeeneem. Pateefōā ir tu- renes kartufeli daudf gahrdati, nekā muhfejeē; bet tas nenahf wis no kartu- feleem pafcheem, bet no tam, ka toš fagatawo. Wīnus newahra wis uhdeni mihtfūs, ka pēe mums, bet fchahdā wifhē: Uf trauka, kas wairaf plats, nekā dftifch, un ar wērdofchu uhdeni pildits, usleek labi pēepafgu kahrtawu, un tani tad eefekt tīkri nolobitos kartufelus, kuri fchahdā wifhē no ihfchufchajem garāneem teef wahrii. Tā fagatawoti kartufeli ir daudf gahrdati par muh- fejeem.

no ganibahm, atfahdamā masu, flū kehwiiti ta weetā. Zapateizahs wehl fagteem, ka tīl labfīdigi darijufchi, tā ka tagad pahdā darba laika wehl fchi ir, ko eefchā eefuhgt. Minetāis fainneeks wehl jaunš eefahjeis, tā ka tam grehti pēe jauneem fīrgeem atkal pēekltu. Lai Deewš pafargā katru no tahdas nelāimes, ka tam flitki zilweki usfriti! — 29. Aprīli, fwehtdeenas wakarā, kahds pēedfchris puifis, no kloga nahhdams, israu 2 kolus, ko zeta malā biju fchāi pawafarā eestahdi- jis, kahdā plaziti, preefch mahju jaukuma. Palaidneeks, fawu ne- darbu padarijis, laifchahs projam. Par laimi, krahpahs no mahju zilwekeem kahds, kas to reds, un tas nu dāta man finamu, kas noti- zis. Es dfinos wainigajam pakaf un nokehru ari, atwedu to atpakaf un līku tam pa nakti dfehrumu isgulet, un tad no rihba, zaur pēeluhg- fchanos un apfolifchānos, ka uf preefchu buhfhot godīgi usweftēs un tahdus nedarbus wairš nedarit, apfrahpeju wainigo ar 5 rubteem, ar ko jaunu kofinu nopirkt. — Tapat ari dāfchis weetās no pēedfch- rufcheem jaunkeem reds zelus ar fahrtim aifkautus, ko no zitu feh- tahm fanefufchi, ka ari daudf zitu nedarbu padarot, par ko wainiga- jeem, bes leezineeku pēerahdifchānas, nekā newar padarit. Tomehr tahdi palaidneeki reif pēefcefeēs, kur tad zertihš par wifahm reifahm. — Wafarfwehtku fēstdeem un pirmajā Wafarfwehtku deenā puhta stipri aufstis wehijch, ari leetu un kufu atnedams, tā ka pirmājs fwehtkōs daudf jaunlandfchm, no bahnizas mahjās brauzot, waj eijot, tas norahna jaunahs fwehtku zepures no galwahm, kuras ar wairaf zilweku palihdfību wajjadseja nokert. J. Klaweneek.

Zaunjelgawas-Plufkēs rajonā 2. eezitna meera-teeefnefs tīt-rahts Rosenthals atlaifis no amata, pehz tam, kad tas dabujis atwehli, buht Tehrpatā par notaru.

No Auzēs. Ilgajūschahs fēstdeenas wakarā Jelgawas fweh- rinatais adwofāts von Grot's tur atradis pēepfchu nahwi. No Jel- gawas uf Leepaju pa diefšezelu braudams, tas iskritis uf wagona un no wilzeena tizis fabrauktis. Riteni gahjufchi fchēhrafam pahrluhim. Lihfs arweenu wehl gūf uf diefšezela un naw brīhw to atnemi noft, lihdfi famehr teefas eerehdni, ismekfchānas un protokola usnemschānas deht, buhs eeradufchēēs.

No Wez-Auzēs. Kahds fchēijenes fainneeka dehts, drihs pehz tam, kad few bagatu feenu bija pahrwēdis, pēepfchi pasudis. Kur palizis, lihdfi fchm naw finams. Warbuht ka aiflaideēs uf Ameriku, tā jau, deemschēhl, ne reti mehds notift.

Skolotaju kurfī Dundagā un Aifputē fahftees 15. Junijā un beigfēs 1. Auguftā. Par waditajem kurfōs buhs pilfchētas flolu skolotaji: Dundagā Fr. Adamowifchš un G. Dinsbergis un Aifputē G. Kapowifchš un G. Mednis.

No Wentspils sīnā, ka tur atzelojufchi reti, bet mihtli, patih- kami weefi, proti ar lūgi no Leepajas atbrauzis Leepajas pilfchētas mu- fikas koris, kas pa Wafarfwehtkeem Wentspilneekus ar fawahm jauka- jahm flanahm eepreezinajis. — n —

No Piltenes. Pehz ilgās, grehtās flimibas Piltenes aprīnka prahwejis un Landfēs-Wfchānas mahjitājs, Ulriks Šillnera tehws, fēst- deen, 2. Junijā, nomiris. Draudie un amata beedri nelāika goda- wihru, kas ilgus gadus uszihgti un ar fwehtibu fawu fwehto amatu kopis, loti nofch. hlo.

No Sakaleijas. Kā pirmāis atgadījums fchē top minētš, ka no Anglijas wāren leeks twaikonis atbrauzis, kas pēe Sakaleijas flih- perus lahdefhot un toš uf Angliju aifwedifchot.

No Durbes meestina, pēe Grobinas, rakfta, ka tur atzelojē fawads kufainis, kas teizoteēs efan no Arabijas, un kaudim, kas to nefajehdf, eeteizis, ka wifsch efof „brīhnuma dakteris“, kas protot wi- fadās indewēs un ligās ar sahlehm, kas no wina pehrkamas, dseedet un paglahbt.

No Skodas, Kurfemes pufē, 6. Junijā. Ap Wafarfwehtkeem bija muhfu apfahrtē outis laifs, ar 5 nakts-falmahm, un pehz tam wefelu nedelu fāuri bija auglīs, lehnš leetus, pēe 15 grahdēem fl- tuma. Rudfu leedfchānas laifs wifkafch fchogad gandrīh 4 nedēlas. Waj tahs nakts-falnās buhs rubteem daudf flahdejufchās, to tagad wehl nefinu pateikt. Dftēdēhs tahlat. — Wafareja, kartufeli un sahle kupli aug, un beidsamo warehs jau drihs plaut. — Gramsdas Runas upes krahds eefahka fchogad lagdfīgala pogot 12. Aprīli un beidsa agri, jau 29. Maijā, fawu jauka dseedafchānu un pogofchānu.

No Balangās. Twaikonis „Geniks“ isbrauz katru treschdeenu, pulftin šōs no rihba, no Leepajas ar prezhem uf Balangu, un katru getortdeenu, ap launaga laiku, atkal brauz atpakaf no Balangas uf Leepaju. — n —

No Leepajas. Wīnu fwehtdeem maifneeka G. fga mahzēklis atluhdfeēs, eet pastaigateēs, un ne-efot wairš pahrnahzīs mahjās, pahrl ko pederigeē loti noruhpejahs, nefinadami, kur tas palizis, kur nē. — Leepajā kahdu laiku K. fga zirkus israhdijs fawas mahfklas. Tē pēe- pefchi eeradahs wehl otrs zirkus turetājs un mahflineeks T., kas ari gribeja ko nopelniteēs, un eefahka zirkus ehlu ufzelt, kas buhfhot drihs gatawa. Pirmajam, gribofcham, negribofcham, nu bija jāzeto projam, lai otram atleek ari pēkna un maife. — Diefšezela fargš Jaun- semis, kas pēe ofta tīlta fahweja, kahdā wakarā pasudis, un newēns naw to redsejis, nedf ari kahds sīnā, kur tas palizis. Laifam gan buhs ofta eekritis. — Kahdeem moderneekem, brauzot pa pilfchētu, firgi isbahdiyahs un fahla fkeet, tā ka weens firgš uf kahdu ehlu uf-

fkehja un tuhlt noftahs, un otrs loti fadaufjahs. — Pa Wafar- fwehtkeem kahds Leepajas gimnāfifis ihfā laika ar wēlofpedi nobrauzis no Leepajas lihdfi Jelgawai, — tā tad pahri par 28 juhdfehm tahlu. — No Leepajas uf Londoni tagad weenumehr ar twaikoni wedifshot gatu. Twaikonis „Ofkus“, ar gatu un wiftu olahm lahdeēs, jau pirmo reif aibbrauzis uf Londoni. 300 nokautu wehrfchu, kas Ma- fklamā fapirkti, un 1000 kafēs wiftu olu bijufchi fchāi weenā twai- koni fakauti. — Wīnu fwehtdeem Leepajas Bahzu bahnizā ehrgel- neeks Sermufka fge, ar zitu kungu palihgu, isrihkoja, ar dseeda- fchānu un loti krahschū spēlefhānu uf wārenajahm mīlšu ehrgelēm, loti jauku un patihkamu konzertu, ehrgelu fora paplofhchāfchānu un paleelinafchānai par labu. Pawifam efof enemti 94 rubli; bet wi- fās isdošchānas atnemot, atlikufchi tīkai 60 rublu. — Trihs perso- nas fchē faflimufchās ar melnajahm bakahm. Saflimufchēe tapufchi aifwefti uf pilfchētas flimnizu. Sinotājs.

Jelgawas notikumi.

Deewafalpoſchānas Annas bahnizā no 13. lihdfi 20. Junijam. 3. Swehtdeenā pehz Wafarfwehtku atfwehtēs, 17. Junijā: 1) Lauku draudie: Deewafalpoſchāna pulfti. 9ds no rihba; fped. mahz. Conradi. 2) Pilfchētas Latweefchu draudie: Deewaldneeki pulfti. 7ds no rihba; mahz. Grafš. Deewafalpoſchāna pulfti. 2ds pehz pūdeenas; fped. mahz. Grafs. — Lauku draudie uf fawkti: Mīkls Müller ar Annu Djoļ; Pēhteris Bendrup ar Lawifš Wīnīs. Lauku draudie mirufchi: Lībe Behrfin, 80 g. w.; Lība Steffenhagen, 56 g. w. — Pilfchētas draudie uf fawkti: Wahrnafch Bultān ar Lawifš Eige- nfeldt; Wahrnafch Liebert ar Līfeti Annu Lieberg. Pilfchētas draudie mirufchi: Greta Wafur, 40 g. w.; Marija Dīga Engel, 3 g. 4 m. w.; Šchānis Teodors Marto, 1 g. w.

Atlaifiti abiturienti. 1. Junijā fchēijenes realskolā tapa atlaifiti fchahdi abiturienti: ar № 5 (loti labi): J. Janfons; ar № 4 (labi): Wīh. Bernis, Rudolfs Danifchewēklis, Pauls barons Fīckš, Kristaps Bergs, Aleksanders grahš Kerfinglers, Heinrihs Rōnigftaedters, Rahr- līs Augrewihs, Šchāno Units, Jēhahs Lūhdens, Jahnīs Mefemēfīs, Jāhseps Pallulons, Anfs Šchwānfēldis; ar № 3 (pēeteefofchi): Toms Witowis un Jahnīs Lūhbinfch. No ahrenekeem (eefierneem) nolika eefamenu ar № 4 (labi): Leons von Frettag-Foringhovens, Fēlks Rohns un Gwīns Treuguts. Dīwi fkolēni un dīwi ahreneeki eefamenu ne-iftureja. — Sčēijenes gubernās gimnāfijā 2. Junijā fchahdi 19 mahzēli un 2 eefterni nolifufchi abiturienti eefamenu: ar № 1 (loti labi): Eduards Bergs, Arnolds Hildebrānds un Georgijs Knappe; ar № 2 (labi): Eduards Bīchtewiufch, Rahrlijs Fīreudensfelds, Emīls Germānis, Artūrs Sieberts, Rahrlijs Burj's, Pauls Rūhlbergs, Kirts Melwille, Rahrlijs Šillingers, Jafohs Seemels, Wīktors Upeneeks, M. Wēlawowifchš un Umarowš; ar № 3 (pēeteefofchi): barons Walters Sādens, Benjamīns Kaplāns, Pauls Wēnfchikowš, Mofoš Rombergs, Arnīms Šmidtš un Aleksanders Burj's.

Basniza un skola.

Behdu zepli pahrraudits.

(Sf kahda Berlinas mahzitateja raksteem.)

Sifr. 2. 4.—5.: Wiifu, kas tew noteet, to panees, un pazetees, kad tew dachadi geniti lahjabs. Jo it ka ugunt lets, tapat tee, kas Deewam patihf, behdu zepli top pahrraudits.

Kahda auffsä seemas deenā kahda seewa itin behdiga eenahja manā istabā. Wina man luhdja, lai nahlot, winaas radineeku apmeklet, kas ar breefmigo wehšča flimibu gruhti efot faslimis un gutot pilsehtas seemēka datā uf miršchanas. Wiifs, ko wina wehl no wahjneeka stahstija, man gaušchi lehrabs pee firds. Jo ne wis ween winaščeeta meefas fahpes, — bet ari wina dwehsele, ka likahš, gaušchi bija apehnota un aptumfšota, un no itin nelahda fristigas zeribas un eepreezināfchanas starina nebija apgaismota. Seewa, kura man wišu to stahstija, pati bija tiziga un deewabihjiga atraitne, kas gandrihs if swehtdeenas manu basnizu apmekleja, lai gan zeļšch uf turenī winaai bija deewšgan tahlu. Pahrra fcho wahjo radineeku wina, ka ari ziti peederigee likahš gaušchi nobehdijščeess. Gan jau wini pašchi to beehdi bija apmeklejušchi un ar wina kopā luhgjušchi Deewu, — bet likahš fchim wineem wehl nebija isdeweess, wahjneeka dwehselei gaismu atneft un winam to meeta zelu rahdit. Es apsolijos, wehl fcho watar' aiseet, un luhdsu Deewu fawā firdi, lai Winašch manim palihdjetu, nelaimigā wahjneeka dwehselei zil nezil pazilat un eepreezinat.

Kahdu stundu wehlah demoss zekā, un atradu riktigi noteikto celu un mahju. Apafšchējā tahšchā bija ta istaba, kur wihrs agraki fawu amatu bija strahdajis. Esahkti darbi, materials un amata rihfi meh-tajahš pa istabu apfahrt. Bet tas, kas fchē til zihrtigi fawus sweedrus bija lehjis, tagad wairs newihšchoja rotas kustinat. Winam „ta naktis bija nahlufti, kur neweess newar strahdat“. Leelais preefšchās nams, kur nu tagad eenahju, bija tumfšch un netihrs; jo mahja no daudš dšimtahm bija apdšihwota, un kur if deenas til dāuhs leelu un masu lahju pa trepehm ftkreen angfchā un semē, tur drihs wiifs ifskatahs netihrs un neglihts. Pee pašča wahjneeka wehl pa trepehm bija jatahyj semē; jo winašch dšihwoja wišdšitakā pagraba istabā. Til fchauras, tumfšchās trepes wehl fawā muhšchā nebiju redzejis. Tihri brihnumš, ka wehl bes nelaimes, lehnām ar rotahm taustidams, dabuju nofahpt semē. Behdigi stahweju wahjneeka gultas preefšchā. Winašch guleja wišdšitakā istabikas faktiā, tahlu nost no mafa, fchaurā lodfina. Ištahina ifskatijahš tihra un glihta. Wehlah, kad fchē jau biju palizis par išeentimšchigu weesi, gan nomaniju, ka kahda mihta rofa ruhpejahš, fchē pehž eepfehšchanas ušturet kahrtibu un glihtibu. Bet tomehr fchē bija un palika tumfšch un mitrē dšihwoļliis. No wina ta, kas tur ahra, lahju apdšihwotā pafaulē notika, un kas wahjneeka prahtu pa brihšcham wareja pajautrinat un atspirdšinat, fchē semes dšitumā itin nelas nebija ne redšams, ne dširdams.

Es atfehdsos pee wina gultas un klaušijos, ko winašch man stahstija. Seschi mehnefšchus jau winašch tagad gutot uf gultas. Pa-preefšch uf pilsehtas flimnizu wina efot aišwedušchi; bet tur dakteei wahjibu riktigi ne-efot atšinušchi, un netaf ne-efot palizis labaki. Kahdas nedelas tur nogulejis, atkal efot atnahjis uf mahju un tuhliit domajis mirt. Til tagad wehl dakteris ihsteno wainu efot atradis, no kuras wina wahjiba zehlušees, — bet nu jau bijis pa wehlu. Greefšchana neta wairs newarejušchi palihdjet; jo eefšchās wehšis ar nafš nam

aifšneedsams. Til sahes bakteris wareja eedot, kas breefmigahš fahpes daudš-mas remdeja.

Tā tas ar wina wahjibu efot bijis. Tad wehl ari winašch man daudš stahstija pahrra fawu pagahjušcho dšihwi. No wina wina stahsta wareja atfahrti, ka tas weenumehr ka taifns un godigs zilweks dšihwojis, zihrtigi fawu darbu strahdajis un fawu maifiti pelnijas, bet maš uf Deewu domajis. Basniza winaam bija glušchi sweshča weeta. Swehtdeenu winašch nebija swehtijis, un pret tizibas leetahm tihri weenaldfigs bija ifturejees.

Tagad nu gan fawās gruhtās behdās winašch fajuta fawā firdi, ka winam Deewa palihdšibas un debefšchigas eepreezināfchanas wajjadseja; jo zita palihga un eepreezinatā wirs semes winam nebija. Nu ari winašch atgahdajahš to Pestitaju, kas fajijis: „Nahzeet schurp pee manim wišf, kas efet behdigi un gruhtfirdigi. Es juhs gribu atweeglinat.“ Gan wina firds ilgojahš un kahrojahš pehž Ta, kas til mihtigi uf wifsem zilwekem runajis un folijees, wifas wina behdās un firds-fahpes remdet, — bet nesinaja, lai kur Wina atrast. Ka Deewa fchehlafstibas un grehtu peedofšchanas wajjadseja, to wahjibas gruhtibās gan bija atšinis, bet nebija neweess, kas winam to fchehlafstibas awotu urahdija. Tā tad winašch wehl bija pahrra leeku nemerigis un fchahbigis fawā firdi un weenumehr fahwahš ar bailigahm domahm, waj Deewš wina warefshot fchehlōt un peenemt pee fewis debefšis, jeb waj wina uf wišu muhšchu nenofumfshot nost no fawā swehtā waiga.

Schihš dwehseles bailes jo deenas jo wairaf uofremta wahjneeka firdi. Meefas molahm wairojotees, ari firds nemeers peenehmahs. Nabaga zilweka waideschana un steneschana gaischi rahdija, zil gruhti winašch zeeta, un tapat ari, zil karsti wina firds mekleja pehž Pestitaja un Glahbeja. Tē nu pee wina wareja peepilditees ta leelā lahju fchehlōtā un grehžineeku Pestitaja wahrdi, kas fajijis: „Swehtigi tee, kas ir iffallušchi, un kam slahpft pehž taifnibas, jo tee tapš peepilditi.“ Un atkal: „Es esmu nahjis, tos grehžineelus faukt pee atgreefšchanahš, bet ne wis tos taifnos.“ — Deewš wina firdi behdu peesā tā bija fagruhdšis, ka tas ar preehu peenehmā tahš dahrgahš fwaidamahš sahes, ko winam pafneedsa par dšeedināfchanu no dahrgā Kristus ewangelijuma.

Kunaju uf wina no Ta, kas wifus muhfu grehtus pee krusa fewim uftrahwis un muhs zaur fawu nenofedšigu zeefchānu un miršchānu atfehrijis no grehta, nahwes un wella waras. Stahstiju winam, ka Jesus Kristus, lai gan pats Deewa Dehls un wifai taifns un swehts buhdams, tomehr fawās meefas deenas ari gruhti zeetis, un tamdeht ari lihdszeetigu firdi war rahdit wifsem behdu zeetejeem un krusa nesejeem fchini pafaulē. Zaur behdahm Winašch tilai muhs gribot peewiltt pee fewis, muhfu grehžigahš, zeetahš un weenaldfigahš firdis falaušdams un muhs uf karstaku deewaluhgšchānu dšihdams. Tā muhfu firdis eedegot tas swehtais tizibas un mihtstibas uguns, un tizigee pee Wina atrodot wišadu atweeglināfchanu, atspirdšchānu un eepreezināfchanu. Teizu winam preefšchā tos wahrdus, kuras apustulis Pahwils til jauki fajijis un uftrahrijis: „No es tagad dšihwoju meesā, to es dšihwoju tizibā eefsch ta Deewa Dehla, kas mani mihtlejis un pats par manim nodeweess.“ (Gal. 2, 20.). Likahš ari, ka wahjneeks no fchēem wahrdēem fmeltoš eepreezināfchanu un wina firds jau buhtu palikufti weeglaka un preezigata. — It ihpafchi tee dšeeffmas wahrdi winam gaušchi patika, kuras tam wehl fajiju preefšchā:

„Weens jehtrahsch eet, nefa semigi,
Tahš pafaul's grehtu fahtees;
Winašch eet un nefa pazeeitigi
To grehžineeku fahtees.“

Winašch eet ar wahjibahm apfauts,
Un dodahš pats, lai top nofauts, —
To preeku tur' par neeku.
Winašch eefahf zeefi, kamehr winašch beids,
To faunu, mofas, nahw', un teiz;
To zeefchu es ar preeku!“

Pee fchi Deewa Jehrina warot drofchi peenahft ar wifsem fa-weem grehkeem, behdahm un firdēstēem. Kad uf Wina pafaušchotees, tad dabušchot peedofšchanu un pestiſchānu. Kad wafarā fchēftramees, tad wahjneeks man firnigi pateizahš, ka winau biju apmeklejis. Wareju jau nomanit, ka tumfšiba drufku bija sudufi un Deewa gaisma lehnahm fahlufti ufaufst wina firdi.

Tagad nu glušchi kahrtigi wina fahla apmeklet. Meti kahda deena pagahja, kur pa wina tumfšchajahm trepehm nebuhtu nofahpis un atfehdees pee wina gultas. Lahju winam preefšchā no Jounahš Testamentes, waj no dšeesmu grahamatās, un tad eelaidamees dšitakās farunās pahrra garigahm leetahm. Preefšch manim bija redset, ka tee tumfšche mahloni, kas til ilgi wina dwehsele bija apfahjušchi, aišwil-kahš projam un Deewa fchehlafstibas faulite jo deenas jo gaischafi fahla fpihdet fchāi nofpeesā firdi. Pahrra fawu pagahjušcho dšihwi winašch tagad fpreeda glušchi zitadi, nefa eefahlumā. Winašch bija atšinis, ka zilweks, lai gan ahrtigi godigi turedamees un no rupjeem grehkeem fargadamees, tomehr garigi ir miris, ja fawās deenas nodšihwo bes Deewa, bes deewaluhgšchānas, bes deewafalpošchānas, bes Deewa wahrdi klaušchānahš. — „Ul, kahds nabags es toreis wehl biju, lai gan fwirgts un wefels buhdams, — zil tahlu nost no fawā kunga un Pestitaja, un zil bagats tagad esmu tavis, — zil preezigis un meerigis, kur nu Wina esmu atradis!“ tā winašch beechi mehds ru-nat. „No man lihdsjeja wifa mana torefseja taifnā un godigā dšihwe? Kamehr wehl biju wefels un pa-ehdis, tad gan nebehdaju pahrra nefa; jo tad wehl guleju, ka garigā meegā fnaufdams. Bet kad behdu un fahyju stundā dwehsele palika bes atfahda, tad Deewš mani ir modinajis un man atwehriis azis. Tagad finu, ka Winašch man ir fchehligh eefsch Jesus Kristus, mana kunga.“

It ihpafchi daudš runajahm pahrra Deewa swehtahm apsolifchā-nahm, pahrra muhfu Pestitaja mihtstibu, pahrra Swehta Gara bagatahm eepreezināfchanahm un Deewa behrnu jauko muhšchibas zeribu. Leelu eepreezināfchanu wahjneeks fmehlahš no Gajjas gr. 12. nodakās. Jo tagad jau pats no firds dšitumeem wareja apleezinat un fajit: „Es Tew pateizu, kungē, ka Tu esi dufmigs bijis pahrra manim un Tawa dufmiba ir nowehrfusees un Tu mani eepreezini!“

Gaušchi winašch preezajahš pahrra to maso dšeesmu grahamatinu, ko winam dahwinaju, un kuru winašch nu glabaja ka fawu wišdahrgako mantu. Pahrahwigi winašch to lahija, waj ari luhdsja, lai feewa un behrni winam no tahš lafot preefšchā, un ar lihgfimibu klaušijahš tos flawas un pateizibas wahrdus, tahš swehtahš tizibas apleezināfchanas un pamahzifchānas uf pazeefchānu, ko tur dabuja dširdet. Behdigi tas jau no galwas bija ismahzijeess to dšeesmu, kura winam bija ta wifu mihtakā:

„Es esmu nu to grunt' atradis,
Kur enkurs stahw pahrahwigi,
Eefsch Jesus wahitim to nofkatij's,
Kur winašch jau bija muhšchigi, —
To grunti, kas nefusteees,
Kad sem' un debefš bojā ees!“
(Turpmat wehl.)

Išbraukums uf Rigu. Swehtdeen, 3. Junijā, Jelgawās Palihdšibas beedriha ištahina uf Rigu, Zeribas beedribas dahrijā ar Midse-neekeem weefotees. Brauzeis notita ar dšelfšjeta eštrā wihzeenu, kureh no Jelgawās bahnušča atfahja pulstien 10dš un 27 minutes preefšchpusdeena un nonahja Lornfalnā pulstien 1/212dš. Pee Lorn-falnā loti leelš lahju pulš fagaidija Jelgawneelus, teem „urā“ un „fweiki“ ufjaukdami, ko Jelgawneeki tapat no wehl fustedameem wa-goneem fajuja preti. Wihzeenam nofahjot, atfkanaja no wifahm pi-jehm: „Sweiki, Midseneeki!“ — „Sweiki, Jelgawneeki!“ — „Sweiki, tauteešchi!“ — „Sweitas, tauteeš!“ — „Sweiti, draugi!“ — „Sweiti, rodi!“ — „Sweiki, braki!“ — „Sweitas, mahjas!“ — Kad apfweiz-ināfchana nobehdajahš, tad leelais lahju pulš fahla, kura muftai fpehlejot, fustetees uf preefšchu, lihds gahjeens nofahja pee Zeribas beedribas dahrijā wahrtēem, un weefšs brauzēji nu dewahš dahrijā eef-šchā, kur Zeribas beedribas prahwais wihru foris, no Steglawa fga wadit, tos fagaidija, nofandinādams jauku apfweizinafchanas dšeesmu. Pehž tam dšeedaja apfweizinafchanas dšeesmu Jelgawās Palihdšibas beedribas jauttais foris, tad atkal Zeribas beedribas jauttais foris, un wehl turpmati minete dšeedataju fori dšeesmas zitu pehž zitas nofandinaja. Tad Zeribas beedribas preefšchneeks apfweizinaja Palihdšibas beedribu ka mihtu weefeni Zeribas beedribas wahrdā un nowehleja wif-jeem dalibneekem jautru kopdšihwi un jautras fundinas. Nu atkal Palihdšibas beedribas preefšchneeks apfweizinaja firnigēem wahrdēem Zeribas beedribu un pateizahš beedribas wahrdā loti par to laipnibu, to Zeribas beedriba Jelgawneekem, ka weeseem, fawā mahjā parahdot. Tad lahdas fundinas bija atpuhtas laifs, tur Midseneeki ar Jelgaw-neekeem eepafifštinajahš, meefchu fulu if kauseem weeni uf otru wefeibu un labflahjchānos tufšchodami. Pa starpahm ari eemetahš dahjā pul-zinā fahds jautrs joku wahrdiškā, tā ka kopdšihwe noritinafchā itin omuligi. Zeribas beedribas beedri laipni ištahdija Jelgawneekem wif-jaš fawās telpas un eetaifēs, un tā wehl dahjadi teem dšihwi pehž eepfehjas jo patihlamu luhjoja padarit. Pa starpahm ari atfkanaja rejerwas batakona mufta, kuru Jelgawneeki atweda lihdsja uf Jelgawās. Pehž pulstien Zeem fahjabs deija. Nu titai bija rofiga fadhwe uf deijas gahdas, paleija, pee efara, un fcho ari eepetroja jauneki un pat wehl dahji padšihwojušchi, un deewšgan prahwais dahris pildijahš arweenu no jauna ar weeseem, tā ka tas ihiti stipri bija apmek-letees. Deijas starpā ari atfkanaja fofchās un jautras dšeesminās, no jau mineteem foreem nodšeedatās. Tā nemanot laifs aifriteja un frehšla fedsja jautros dalibneelus; jo fundenis jau feidjahs rahdit peh-dejo deenas fundu. Jelgawneeki to ari laikā eewehroja, un kaut ari fchirtēes, af, fchirtēes bija gruhti no til mihtas weentās, tad tomehr japulgejahš sem fawā fargā un fataifjahš uf aifsefchānu. Wehl peh-idi beedribas preefšchneeks Palihdšibas beedribas wahrdā pateizahš Zeribas beedribai par parahbito laipnibu un tapat ari Midseneekem par laipno peedafifšchānos, minedams, ka firds ir kursemneeku gods un ka kursemneeki dahrgas atminās no Midseneeku laipnibas pahrnehšs lihdsja Deewa semitē. Tad nu gahjeens fahla fustetees. Zekā daudš-reis ita faulit: „Ar Deewu, Midseneeki!“ — „Ar Deewu, Jelgaw-neeki!“ — Pee Lornfalna stanzijas wehl Jelgawneeki ar Midseneekem fadewahš rotas un jo firnigi atfweizinajahš. Tad futu kumekš peh-

dejo reis nofweedsahš un, nofpraušladamees, fahla rihfshot. Wihzeens fchim lihdsja fahla fustetees, kura mufta puhta atwadifchānahš marfchu un Jelgawneeki, if wagonu lodšineem galwas isbahjušchi, zepurehm wih-zinajot un latatineem wehdinajot, fajuja: „Ar Deewu, Midseneeki!“ — kuzi atkal tapat fajuja preti: „Ar Deewu, ar Deewu, Jelgawneeki!“ — Sweiki, tauteešchi, uf redsechānos kursemes brihwilafchānas un tau-tas swehtidš, 30. Augujā, Jelgawā!“ — — —

Seena eewahlfchāna Jelgawās apfahrtne ifgahjušcho nedeļ' zaur ikdeeniškigo leetu apfahjahš. Zaur ilgu stahwefchānu leetā daudšseem feens ir palizis til balts ka falmi.

Aifrahdijums. Kā zeem lahstaji jau buhs dširdējušchi, drihš laikā no mums fchirfees Jelgawās Palihdšibas beedribas lora wado-nis un furlmeemo fkolas fkolotahš G. Behjina fgs, aifcedams no fchējeenes uf Deenwidus-Kreewu ju pee lahdas furlmeemo fkolas par fkolas preefšchneeku. Kā wifsem finams, Behjina fgam ir loti leelš nopelni fchē Jelgawā dšeedafchānas finā; jo ilgalus gadus fchē buhdams, tas ir wairakeem dšeedataju foreem bijis par wadoni, un tā daudš no ta ir fawās mahzibas fmehlufščeess. Behjina fgs ir neslai-tamōš konzertōš pedalijs, gan tā jautka un wihru lora, gan ari tā kwartetu wadonis un solo dšeedatajs. Ihpafchi basnijas foris wina wadibā ufplaufa. Tagad nu zeem Behjina fgs, gribedams atlahiti no Jelgawneekem atwaditees, fwešchumā aifejot, irihlōš 17. Junijā Latweefchu beedribas dahrijā „benefiēs konzertu“, kur wehl pehdejo reis ar faweem dšeedatajeem un Jelgawneekem fatiffees. Benefiēi, ka fi-nams, loti bagata programa ufstahdita, kas teefcham klauštaju fir-dis preezinahš faldās juhtās. Jawehlahš titai, ka zeem, publika to laipni eewehrotu un benefiji jo bagatā flaitā apmekletu, lai zeem. aif-gahjejam buhtu jo lupli eenehmumi un tas waretu pilnigi isdewumus fegt. — Zeru, ka Jelgawneeki un Jelgawās apfahrtneš tauteešchi laipni eewehros fcho ufajinajumu un mineto irihfchajumu bagatā flaitā ap-meklehs, lai wehl pehdejo reis jensigo tautas dehlu waretu redset un ar to fatiftees; jo kas war finat, ko liktenis lemj, proti waj tas mums jebkad wairs atwehl kreetnato dšeedataju foru wadoni un flaweno solo dšeedataju wehl waigā redset. Tamdeht esmu pahreezinatōš, ka fchis aifrahdijums buhs daudšseem loti pa prahtam, un kreetna peedafifšchā-nahš no publikas pufes buhs ta atbals. Tahdā wihfē ari wifu labaki zeem. aifgahjeju pehdejo reisi pagodinafim, parahdidami, ka protam gee-nit kreetnu tautas darbu nopelnus.

Wisjaunakahš finas.

Peterburgā, 11. Junijā. „Graschdanins“ fino, ka strahdajot pee reetruma apgabala (Baltijas?) tautskolu pilnigas pahrgrošfchānas. Wadride, 23. (11.) Junijā. Wairs naw to fchahbitēes, ka Wa-lenfijas prominjē koleera fehriga eeweesufees. Epidemija isplatahs pa fahdšchām. Walenfijas turigafee eedšihwotaji behg projam. Belgradā, 23. (11.) Junijā. Serbi weenprahrtigi pretojahš Au-firo-Ungarijas muftas fpaideem. Tirgoni wairs nenem no Aufiro-Ungarijas prezes; lafa naudu preefch kapitala, ar ko pabalstīt tos, kuzi zeefch zaur aiflegumu, Ungarijā eewest juhtas.

Wehstules un atbildes.

1. —r—: Juhs brinātees, ka mehš finamam laiftrahfam neta ne-efam atbildejušchi. Mehš to neturam par wajjadšigu. Minetā redakcija, kas, ka wifai finams, peeder pee wifmasaf apdahwinatahm, itai zaur fchidinu ar mums zere eeguhf leelaku eewehrošchānu. Bet mums tahdi neeki neelēkabs ne pat tintes wehtri. Ka minetās konzerts bijis wahji apmeklets, ir til pat nenoleedjama leeta, ka kad muhfu awifes ftudinajumeem ir daudš lahstaju un eewehrotaju. No tad nu pahrra fcho leetu wehl daudš rakstīt? Lai fchagata if-ufchalojahš, zil ween wina patihf.
2. Pcejarit.: Juhfu atbildi J. Klaweneeka fgam dabujahm pehž redakcijas flehgfchānas, kad awife jau bija gatawa; tamdeht ar nofchēlo-fchānu mums ta bija jawatfahj ne-ifleetata. Simejumus laifseet nahfchā nummurā.
3. B-nf— R.: Lihdsibu ufnefim. Pateizamees.
4. M. Puf.: Jautajumeem wajaga buht labaki rakstiteem; jltadi tos newaram eewehrot.
5. F. Fr.: Rewaram ifleetat.
6. Bl.: Ruhmes trahkuma deht — nahfchā nummurā.

Wirfchās finas.

Reepajā, 11. Junijā 1890.
Rubri: 120 mahz., Gollandijas, 72 kap. par pubu.
Rufas: Balt'aujas, laba preze, 80—81 kap. par. pubu.
Mein'aujas: laba preze, 76 kap. par pubu;
zaurmehra aena 75 kap. par pubu.
Meefchi: laba preze, 65—67 kap. par pubu.
Ehdamā meefchi: 62—64 kap. par pubu.
Linfefhtas: Leifschu 116—117 kap. par 7 mehreem, un
fjepju 125—126 kap. par 7 mehreem.
Griki: 71—72 kap. par pubu.
Ehdamā firni: 62—64 kap. par pubu.

Kreewu papihra naučas kufšs.

Berlinē, 23. (11.) Junijā.
100 rublu felta nauča 330 Wahju mahrtas jeb 110 Pruhšču bahlbeeri.
100 „ papihra „ 232 „ „ „ 77 „ „ „

„Latw. Awifchu“ isdewejs: Dr. A. Bielenstein. Redaktors: Th. Neander.

Довозлено цензурою. Рига, 11-го Июня 1890 г.

Drufats pee J. F. Steffenhagena un dehta Jelgawā.